

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regelo
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Des. No. 890-1933. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ., 1938. Szeptember 11
VII. évfolyam 239. szám

Vasárnap

A prágai kormány ma újra megkezdte a tárgyalásokat a szudétanémetekkel

A Times nagyobb engedmények megtételére szólítja fel Csehszlovákiát — Kényes természetű megbeszélések Londonban — Bonnet szerint a helyzet egyre kedvezőtlenebbül alakul — Ma délután tartja első nyilvános ülését a Népszövetség

(LONDON.) (Reuter.) A negyvennyolc órával ezelőtt lezajlott Kramau-i tüntetés, Peroutkának, az ismert publicistának megállást parancsoló cikke, továbbá az, hogy a csehszlovák kormány nem csak hogy nem adott ki hivatalos jelentést a moravska-ostrai eseményekkel kapcsolatban, hanem az arról szóló híradás miatt még a szudétanémetek hivatalos organumát, a „Zeit“-ot is elkoboztatta, egyik napról a másikra rendkívül feszült helyzetet teremtettek. Jellemzősül elég annak kétségkívül megállapítása, hogy nincs két számottevő és nemzetközi viszonylatban tekintélyes olyan lap, amelynek a kibontakozásra vonatkozólag egyenlő megoldási és a jövőre nézve hasonló elképzelési terve lenne. Az egyes sajtótermékekben a legfantasztikusabb hírek kerültek közlésre, amelyeket később maguk a közlő újságok cáfoltak meg. Az is jellemző az általános zavarra, hogy a szudétanémet kérdést a baloldali kizárólagosan ideológiai szempontoktól vezérelten bírálja el, tagadva annak belügyi jellegét. Ez ellen viszont a jobboldali sajtó tiltakozik a leghevesebben, holott megelőzőleg éppen Róma és Berlin igyekeztek annak külpolitikai jellegét adni. Ezek után nem csodálható, hogy a különben jól informált brit sajtó is teljesen tanácstalan, még pedig olyan mértékben az, amelyre alig volt példa az 1911-12-es balkáni háború kitörése óta. A tegnapi esti lapok már nemcsak a hírszolgálatos irodák közléseit, hanem lapíróik cikkeiket is bírálta alá veszik és kölcsönösen azokkal a vádakkal illetik egymást, hogy bizonyos, hátmögötti célok érdekében közölnek valótlanosságokat. A cikkeik hangja méltatlankodó és heves, ami a kölcsönös izgatottság legkézenfekvőbb jele. A közvélemény természetesen teljesen a lapok hatása alá került és szintén a legnagyobb mértékben izgatott. Rányomta bélyegét a helyzetre a diplomácia is. Londonban, Párisban, Nürnbergben és Rómában állandó és bizonyos mértékben kapkodóknak nevezhető tárgyalások folynak, amelyekről nem adnak ki hivatalos jelentéseket, de amely körülmény még csak fokozza a közidegességet. Az sem szolgáltatott különösebb megnyugvást, hogy a brit kormány figyelmeztette a közvéleményt a nyugalom megőrzésére és az óvatosságra. Az Observer szerint az állandó feszültség idegösszeroppanásra vezethet és ez az állapot rossz tanácsadó. A Manchester Guardian „Mindene a forrásponton” cím alatt ír a jelenlegi időről. A Daily Telegraph and Morning Post megjósolja, hogy amennyiben az emberiség ezeken a krízis napokon keresztül, akkor belátható időn belül nem lesz háború. A Times a csehszlovák részről jött tiltakozás ellen is folytatja az előzőkhöz hasonló tanácsok közlését és

még nagyobb engedmények megtételére szólítja fel a csehszlovák kormányt, mint egytlen célravezető eszközt, hogy a háború elkerülhető legyen. A Labour Party hivatalosa, a Daily Herald követeli a parlament azonnali összehívását, amelyet szerinte a kormánynak felszólítás nélkül is meg kellett volna tennie, végül érdekes a radikális Star azon beállítása, hogy az angol kormány bizonyos mértékben német befolyás alá került, amelyet fokoz a felszerelatlenség nyomasztó érzése, amin a német felkészültségről szóló híradások mellett nem is lehet csodálkozni.

A német lapok szerint a prágai kormány nem ura a helyzetnek
(NÜRNBERG.) A német szociálista

Németország gabonakészlete 2 évre elegendő

(NÜRNBERG.) A birodalom földművelésügyi minisztere kijelentette, hogy Németország gazdasági helyzete jelenleg kedvezőbb, mint bármikor is volt. Németország jelenleg annyi tartalékgabonával rendelkezik, amely az összlakosság élelmezésére két évig elegendő és annyi növényi zsiradékkal és olajjal, amely az egész lakosság élelmezését hét és fél hónapra maradéktalanul bőségesen biztosítja. A miniszter kijelentéséhez hozzáfűzte azt is hogy még az új termés minősége és gyengesége esetén is a német lakosság élelemmel való ellátásának kérdésében semmiféle fennakadás nem állhat elő.

KÉNYES MEGBESZÉLÉSEK

(LONDON.) (Reuter.) Amióta a moravska-ostrai incidens és az azt követő és hatványozott erejű szudétanémet tüntetések híre a brit fővárosba érkezett, a Downing Streeten és a Foreign Officeban a Daily Telegraph and Morning Post szerint kényes természetű permanens tárgyalások folynak. Ezek

párt tanácskozásain továbbra is a csehszlovákiai szudéta-németek kérdése van előtérben. A németországi lapok hatalmas cikkekben ismertetik a nürnbergi pártkongresszus lefolyását és hangjukból a csehszlovákiai szudéta-németek sorsa iránti aggodalom csendül ki. A német lapok általában támadják a prágai kormányt és azzal érvelnek, hogy a folytonos módosító tervezeteket a szudéta-németek helyzetének megoldására azért terjesztik elő mert nem ura a helyzetnek. A prágai kormányt — a németországi lapok szerint — a nemzetközi marxizmus szellemi vezérei irányítják és ösztönzik a kérdés állandó halogatására.

nek vezetője lord Halifax, aki minden idejét hivatalában és a telefon mellett tölti. Ugyanez a lap közelállók értesülése alapján közli azt is, hogy Halifax állandó összeköttetésben áll a berlini, római, párisi és prágai brit nagykövettekkel és a Quai d'Orsayval, mert meggyőződése, hogy a Berlin és Róma felől érezhető, egyre erősebb nyomás csak a London-Páris összefogással egyenlíthető.

„IGEN KOMOLY A HELYZET”

(LONDON.) (Reuter.) A Times szerint a helyzet igen komoly és hogy végetessé ne váljék, ahhoz három dolog szükséges, kölcsönös megértés, türelem és hatványozott engedelem, különben az 1918. óta élvezett békés állapotok könnyen a pusztulásává válhatnak.

MEGNYUGTATÓ CÁFOLATOK

(LONDON.) (Reuter.) A brit kormány mindent elkövet, hogy az általános megnyugvást elősegítse. Éberrel figyeli a lapok híradásait és a nem megfelelőket azonnal cáfolja. Tegnapi egy tekin-

Az iskolai év megkezdésének napján a tanárok méltatni fogják a tanulók előtt Mária királyné érdemeit

(BUCURESTI.) A nemzetnevelésügyi miniszter körrendeletet intézett az összes romániai iskolák igazgatóságához, amelyeket utasított arra, hogy az új iskolai év megkezdésének napját, amikor a tanárok, tanítók és az iskolai növendékek először gyűlnek össze, szenteljék az elhunyt Mária királyné emlékének. Az iskolai zászló ünnepélyes felvonása után az osztályfőnökök az egyes osztályokban emlékbeszédet tartanak, amelyben méltatják az elhunyt királyné személyét és a nemzet

érdekében kifejtett áldásos tevékenységét.

Az elhunyt Mária királyné emlékének egyébként kegyeletos módon fog az egész nemzet adózni minden év július 18-án. Balcicban az elhunyt anyakirályné kedvenc tartózkodási helyén Károly király Öfelsége külön templomhajót épített és ebben fogják elhelyezni Mária királyné szívét — kívánságának megfelelően. A balcici kegyeleti helyre minden évben a haláleset évfordulója napján zárandoklatot rendeznek.

télyes napilap közölte, hogy sir Neville Henderson berlini angol nagykövet kihallgatást kért Hitler kancellártól abból a célból, hogy figyelmeztesse a túlhajtott követelések veszedelmére. Ugyanez a lap azt írta, hogy a brit kormány lord Runciman magánjellegű tárgyalásait hivatalos jellegűekké teszi; A Downing Street részéről mindkét állítást a leghatározottabban megcáfolják.

ANGOL JEGYZÉK BERLINNEK?

(LONDON.) (Reuter.) A Havas iroda közli, hogy az angol kormány a szudéta német kérdéssel kapcsolatban jegyzéket intéz Berlinhez, felkérve a nemzeti szocialista kormányzatot arra, hogy mérsekelje követeléseit és ne feszítse túl erőre a hirt, amelynek elpattanása egyenlő értékű lenne az általános pusztulással. A Reuter ehhez a híradáshoz hozzáfűzi, hogy sehonnan sem erősítették meg, de meg sem cáfolták.

BONNET IS PESSZIMISTA

(PÁRIS.) (Havas.) Bonnet külügyminiszter tegnap kihallgatáson fogadta a Press Association munkatársát és előtte kijelentette, hogy a helyzet egyre kedvezőtlenebbül alakul és a legnagyobb hiba az, hogy szinte végzettszerűen halad a nem kívánatos megoldás felé. A francia kormány ennek tudatában is mindent elkövet olyan irányban, hogy a háború veszélyét eliminálja és ebben joggal reménykedhetik is, mert maga mellett találja Londont és az egész brit közvéleményt.

BENES ELNÖK RÁDIÓ-BESZÉDE

(PRÁGA.) (Ceteka.) Benes elnök rádióbeszéde 20 percig fog tartani és az cseh, valamint német nyelven fog elhangzani. Az elnök nem fog érinteni külpolitikai kérdéseket és kizárólag a megnyugtató elérésére szorítkozik.

HENDERSON HITLERREL TÁRGYALT

(GENF.) A Havas távirati iroda angol körökből nyert jelentése szerint Henderson, Anglia berlini követe tegnap délelőtt kihallgatáson volt Hitler birodalmi vezérnél és kancellárnál, akivel hosszasan tanácskozott.

UJABB INCIDENSEK

(PRÁGA.) (Ceteka.) Kunauban és Freiwaldauban tegnap megismétlődtek a szudétanémet tüntetések. Emilitettek ugyanis igen nagy számban összegyűlve követelték a foglyok szabadonbocsátását és eközben Hitler kancellárt éltették. Ismét felhangzott az „ein Volk, ein Reich, ein Führer” szavalókórus, ami a cseh lakosságot és a kommunista párt tagjait módfelett felingerelte. Összetűzésre is került sor, amelynek a karhatalom energikus közbelépése vetett véget.

MŰKÖDÉSBEN A KOMMUNISTA PÁRT

(PRÁGA.) (Ceteka.) A csehszlovák kommunista párt tegnap röpcédulákat osztott szét az utcákon, amelyben felszólította Prága lakosságát, hogy tartson ki eddigi álláspontja mellett és álljon ellent a német követelések ostromának. Mára ugyanakkor népgyűlést hirdetett, amelyre az engedélyt megadták ugyan, de széleskörű hatósági intézkedéseket tettek a rend megóvása érdekében folyamathat.

Látogassa meg

vételkötelezettség nélkül

Sirman posztóáruházát

Cluj, Reg. Marla 26.

TELEFON 1760.

A CSEH SAJTÓ EGY RÉSZÉ IS AGGASZTÓNAK LÁTJA A HELYZETET

(PRÁGA.) (Ceteka.) A Lidove Noviny azt írja, hogy a helyzet egyre aggasztóbbá válik, mert szerinte kétséget kizáróan megállapítható, hogy a szudétanémetek kenyértörésre akarják vinni a dolgot. Sajnos — folytatja a lap — itt már csak London és Páris közös „vétőja” segít.

MEGNYUGTAT A „HODZSA”-SAJTÓ

(PRÁGA.) (Ceteka.) A Hodzsa kormányhoz közelálló sajtó véleménye az, hogy a külföld és főleg a köztársaság ellenségei feleslegesen tulozzák a veszedelmet, amely valójában nem áll fenn, mert a legújabb kibontakozási terv tekintetbe veszi az összes kisebbségi kéréseket és teljesíti azokat.

KNOLL TEMETÉSE

(PRÁGA.) (Ceteka.) A tragikus hírtelenességgel és még fel nem derített okok következtében elhunyt szudéta párti vezető, Knoll temetését a kormány rendeletére tegnap kellett volna a legnagyobb csendben megrendezni. Miután azonban ez ellen a német kisebbségi párt tiltakozott, engedélyezték a mai nyilvános temetést. A belügyminisztérium a legszélesebb körű intézkedéseket tette folyamatba a demonstrációk és az összetűzések elkerülésére.

Hivatalosan ismertették a cseh kormány utolsó kibontakozási tervét

(PRÁGA.) (Ceteka.) A csehszlovák kormány tegnap ismertette a legutolsó kibontakozást célzó tervét, amelynek fontosabb pontjai a következők:

- 1.) Konkrét megkezdési készség a fő pontokat és részletes tárgyalás a mellékpontokat illetően.
- 2.) A legfőbb feltétel az állami integritás és szuverénitás elismerése
- 3.) Az állami hivatalokban alkalmazandó kisebbségi százalékarány és pedig reszortonként.
- 4.) Amennyiben ez nem alkalmazható az egyes reszortoknál, úgy jóvátétel más irányban
- 5.) A százalékarány azonban 10 év alatt feltétlenül keresztülvezetendő.
- 6.) Áthelyezéseknél figyelembe veendő a megfelelő nemzetiségi összetételek.
- 7.) A különböző nemzetiségű hivatalnokok legyenek alkalmazhatók más nemzetiségű körzetekben is
- 8.) Paritásos bizottságok felállítása a különböző minisztériumokban azzal a céllal, hogy azok a számaránybeli felosztást ellenőrizhessék.
- 9.) A közbiztonság fenntartása a helyi rendőrség és csendőrség között osztozék meg.
- 10.) Az önkormányzati módszert a körzeti rendszer oldja meg.
- 11.) Az önkormányzati területek nagyságát a kisebbségi számarány határozza meg.
- 12.) Az önkormányzat elve alkalmazandó az államháztartásban is.
- 13.) Külön törvények védelme alá helyezik az egyes kisebbségi csoportok tagjait.
- 14.) A kisebbségek jogokat kapnak érde-

keik megvédelmezésére.

15.) Bevezetendő az autoritás és járadék rendszer.

Ma újra megkezdődtek a tárgyalások Prágában

(PRÁGA.) Tegnap este hivatalos jelentést adtak ki, amely szerint a kormány és a szudétanémet párt vezetői között a hivatalos tárgyalásokat ma, szombaton délelőtt 11 órakor újlag megkezdik. A tárgyalások megkezdésének előfeltétele a szudétanémet párt részéről az volt, hogy a moravska-ostravai eseményeket a kormány tisztázza. Kundt, a szudétanémet kiküldöttek vezetője közölte is a cseh kormánnyal, hogy a tárgyalások megkezdésének semmi más feltétele nincs, mint az, hogy a moravska-ostravai sajnálatos eseményeket a kormány tisztázza.

Hodzsa miniszterelnök tegnap fogadta a szudétanémet párt küldöttségét, amelyekkel közölte azokat a megtorló intézkedéseket, amelyeket a cseh kormány a moravska-ostravai sajnálatos eseményeknél köteleességüket elmulasztó hivatalos személyekkel szemben alkalmazott. A miniszterelnök közlése után a szudétanémet párt képviselői kijelentették, hogy ezt az incidenst lezártak tekintik.

A kormány a moravska-ostravai rendőrfelügyelőt és két rendőrgyőnt állásból elbocsátott, míg a rendőrprefektus és egy lovasrendőrt ideiglenesen

16.) Az arányos elosztás elve alkalmazatik a legmagasabb bíróság kebelében is.

felfüggesztett állásukból, amíg a folyamatban levő vizsgálat pontosan meg nem állapítja, hogy milyen mulasztás terheli őket a moravska-ostravai eseményekkel kapcsolatban.

A kormány hivatalos jelentése utal arra, hogy a szudétanémetek részéről tett kiegészítő előterjesztések reményt nyujtanak a meg egyezésre.

A megoldás az volna, hogy az összes nemzetiségek számarányuk szerint alkalmazást nyernének a közigazgatásban és a köztisztviselői állások betöltésénél. A szudétanémetek arányos számú kinevezéshez jutnának a bíróságoknál, az állami vállalatoknál, az állami jövedéki hivatalnál és a különböző közintézményeknél. A kisebbségek ilyen jogának maradéktalan érvényesítésére paritásos alapon összeállított bizottságok ügyelnének fel, amely bizottságnak a kormány képviselőin kívül az érdekelt kisebbségek képviselői is tagjai lennének. Ezt az elvet alkalmazzák az állami gazdasági és ipari életben is, oly módon, hogy a szudétanémetek által lakott területen az ipari termelés értékét 700 millió csehszlovákiai koronában állapítanak meg és ennek a termelési mennyiségnek arányában nyernének foglalkoztatást a szudétanémetek.

Szombat, vasárnap utoljára.

Shalia mozgó.

Hárman a határon

(Reng a világ -- Szökés a német fogolytáborból)

Dijnyertes angol regény filmváltozata

Hétfőtől: AZ UCCA LEÁNYAI

Film az éjszakai nők életéből. Fősz.: BETTE DAVIS

A nyelvhasználat joga

Ami a kisebbségek nyelvhasználatát illeti, az egyenlő jogok alapján nyert biztosítékok a Csehszlovákiában élő németek, oroszok, magyarok, lengyelek anyanyelvének használata a hivatalos cseh nyelvvel együtt. A kormány célja az, hogy az államélet keretében a legbékésebb együttműködést biztosítsa az összes csehszlovákiai kisebbségekkel. A kormány hajlandó arra is, hogy elismerje elvileg a nemzetiségek önkormányzatának jogát, amelyet a zsupán-ságok felállításával kapcsolatosan gyakorlatilag is érvényesíteni hajlandó. A helyi önkormányzat és közigazgatás ellenőrzését végző megbízottakat az összes érdekelték titkos szavazással választanák meg. Az ellenőrző megbízottak azonban kötelessége felügyelni arra, hogy a hozandó intézkedések összhangban legyenek az állam biztonságával és egységének megőrzésével.

A NEMZETISÉG MEGÁLLAPÍTÁSA

A helyi közigazgatási önkormányzat-

tot az érdekelt terület lakosságának nemzetiségi számaránya tekintetbevételével, továbbá a földrajzi és gazdasági helyzet szempontjai szerint állapítanak meg. Minden egyes állampolgár nemzetiségét külön nyilvántartásba vezetik be és addig is, míg a helyi autonóm közigazgatás részére szükséges költségek a lakosság részéről fizetendő adósségekből befolyának, a megszervezés költségeit az állam hitelek formájában előlegezzék. A nemzetiségek számarányuknak megfelelően képviselőket nyernek az összes helyi közigazgatási és önkormányzati intézményeknek.

Ukrán gyűlés Ungváron

(PRÁGA.) Ceteka.) A csehszlovákiai ukrán szervezetek tegnap tartották nagy gyűlésüket Ungváron. A gyűlésre 1000 ukrán diák is odaérkezett. Az érdekeltek szónokai követelték a teljes autonómiát Podkarpatska Russ területére. Ugyanezzel az üléssel kapcsolatban közlik, hogy az ukrán diákok megalapították az önvédelmi csapatokat.

Párisi felszólítás az összefogásról (PÁRIS.) (Havas.) Johaux, a francia szakszervezetek főtitkára tegnap nyílt felhívást tett közzé, amelyben felszólította francia baloldali szervezeteket, hogy alkossanak közös frontot a német követelések ellensúlyozására.

Meghalt a brit dominiumügyi miniszter Kanadában

(QUEBECK.) (United Press.) Lord Stanley brit dominiumügyi miniszter, aki a szabadságát Kanadában töltötte és a torontói kiállítás megnyitására utazott át az Óceánon, váratlanul meghalt. Temetésére, illetve holttestének ünnepélyes elszállítására minden előkészület megtörtént.

Miről tárgyalt Eden az angol külügyminisztériumban?

(LONDON.) Eden volt külügyminiszter a tegnapi napon látogatást tett a Foreign Officen, ahol több, mint félóra hosszat tartózkodott és tárgyalt az angol politikai vezetőkkel. Eden látogatása a külügyminisztériumban nagy fel-tűnést keltett és különböző feltevések-re adott alkalmat.

PETRESCU ROMÁN KÜLÜGY-MINISZTER MEGÉRKEZETT GENFBE

(GENF.) Petrescu Comnen Románia külügyminisztere tegnap reggel 9 óra 30 perckor Genfben érkezett a Népszövetség ülésére. A román külügyminisztert a jugoszláv és a csehszlovák, valamint a görög külügyminiszterek üdvözltek, továbbá Guranescu, Románia berni követe, Perla Raul, Anastasiu, Solacolo, a román követség tagjai és mások. A román külügyminiszter megérkezése után látogatást tett Avenol népszövetségi főtitkárnál, akivel hosszabb tanácskozott és aki ebédre is vendégül látta. Délután 5 órakor Petrescu Comnen résztvett a népszövetségi bizottság első nem nyilvános ülésén.

MA DÉLUTÁN 4 ÓRAKOR LESZ GENFEN AZ ELSŐ NYILVÁNOS ÜLÉS

(GENF.) A népszövetségi tanács első nyilvános ülését szeptember 10-én, szombaton délután 4 órakor tartják meg.

— Janovics dr. nem szervez magyar színtársulatot — Jugoszláviában — írja a Magazin, Rajnay Tibor kitűnően szerkesztett színházi és társadalmi riportlapjának legújabb, szeptemberi száma, amelynek főbb tartalma: Karinyth Frigyes szerkesztőséget cserélt; A nevelő iskola és a nevelő élet; Októberben nyit a színház; Színészek, akik veszedelmes közelségbe kerültek a kellektárhoz; Egyik kolozsvári bár beszünteti éjszakai műsor-rendezését, Román nyaralók Magyarországon; Kós Dodó férjhez megy; 150 éves a székényi Német Színház; Tamási Áron megnősült stb. A szenzációs híreket tartalmazó Magazin ára 5 lej és minden lapelárusító helyen kapható.

Mindennek ellenére

az élet megy tovább. Jaj, de mennyi mindennek ellenére! Mennyi mesterséges gát, akadály, szakadék állná útját az emberi élet fejlődésének. Ha ezeken múlva, már rég a temető baljós csendje borulna a világ nagyobb részére. Am valami csoda folytán a fejlődés folyamatoságát semmi sem tudja megakasztani. Zökkenők, kisiklások, jobbra-balra — sőt visszafelé kanyarodások — igen: efféle kitérők elég gyakran hátráltatják az élet útját. De azért megállás egyetlen pillanatra sincs...

Nincs, mert minden időben — a legválságosabb korszakokban is — voltak önzetlen és önfeláldozó emberek, akik tudták: tenni magukat a pillanatnyi divatos szellemi áramlatokon, s csak az egyetemes jólétért munkálkodtak. A nagy profétákat, tudósokat, feltalálókat, művészeket és írókat mindig is az jellemezte leginkább, hogy az emberi létet egyetemes szemszögből látták és tevékenységükkel mindenki javát igyekeztek szolgálni. Cáfolatlan bizonyítéka volt ennek az állításnak a nemrég Zürichben lezajlott nemzetközi élettani kongresszus is. Ott világrész élettani kutatói találkoztak itt, hogy kölcsönösen kicseréljék egymás között eddigi tapasztalataikat, s a most annyi-
ra csetlő-botló emberiséget előbbre segítsék göröngyös útjain.

A kongresszusról szóló érdekes beszámoló adataiból láthatjuk, hogy az valóban nemzetközi jellegű volt, mert az öt földrész valamennyi kultúrája képviseltette magát és a tudósokat sem háborúk, sem egyéb külső és belső fel-fordulások nem tudták megakadályozni, hogy el ne jöjjenek Zürichbe. A többiek között ott voltak a vérző Spanyolország s a borzalmas háború lázában vonagló Kína kiküldöttei is. Az a titokzatos tudatalatti ösztön, amely rendszerint a nagy cselekedetek legfőbb hajtórugója, seregelte Zürichbe az élet rejtelmét kutató orvostudósokat: tanítani és tanulni, hogy azután a közös munka eredményeit az egész emberi nem javára gyümölcsöztessék. Igen: itt nem volt szó, jobb-, vagy baloldali világszemléletről, sem pedig embert embertől mindennél inkább elválasztó fajelméletről. Nem azt vitatták, hogy melyik nép felsőbb- és melyik alacsonyabbrendű. A tudomány — a tárgyilagos igazságot szem előtt tartó komoly tudomány — az ilyen kérdés taglalásával nem is foglalkozik. Tudja, hogy vannak ugyan különböző színű és különböző kultúrfokon álló fajták, de az élet egy és oszthatatlan. Geológiai, földrajzi, éghajlati, gazdasági és táplálkozási viszonyok befolyásolhatják, illetve formázhatják ennek, vagy annak a népek testi és szellemi alkatát, kedvező körülmények magasra lendíthetik, silányak meg elsoványosíthatják, de elhivatászerűen egyik nemzet sem felsőbbrendűbb, mint a másik. Vallási, vagy túlfutott sovíniszta dogmák állíthatják, hogy vannak kiválasztott népek, a tudomány azonban ilyeneket nem ismer. A történelem ködbevesző kezdetei óta — s még azelőtt is — barna, sárga, bronzvörös, fekete és fehér népek több-kevesebb téglával járultak hozzá annak a hatalmas méretű építménynek létesítéséhez, amelyet kultúra és civilizáció névvel jelölünk meg. Ugyan ki merné kétségbevonni, hogy az eddig ismert

Mit kell tudni a lakosságnak az új közigazgatási törvényről?

A polgármesterek és községi bírák hatásköre — három nappal a kihirdetésük után végrehajthatók a helyi közigazgatási rendelkezések

II.

A primár hatásköre.

15. szakasz. A primár a községi közigazgatás feje és a község tanács elnöke. O képviseli a községet, kezdeményező és határozó szerepe van az összes helyi érdekű kérdésekben, kivéve azokat, amelyeknél a törvény a tanács döntő szavazatát írja elő. Ebben a minőségben a primár:

a) irányítja és intézi a község érdekeit, a törvényben és szabályzatokban lefektetett elvek szerint és végrehajtja a tanács határozatait;

b) képviseli a községet az igazságszolgáltatás előtt, aláírja az elintéztett ügyiratokat a község nevében és elintézt minden szükséges iratot a személye vagy megbízottja számára fentartott jogok szerint;

c) kinevezi, előlépteti, szabadságolja, megbünteti fegyelmi úton a községi tisztviselőket, a rájuk vonatkozó szabályzat és a jelen törvény értelmében,

d) ellenjegyzí a fizetési utalványokat és jóváhagyja a nyilvános árlejtéseket;

e) mint az anyakönyvi hivatal feje gondoskodik, hogy az itt készített iratok a törvény szellemének megfelelően;

f) a községi rendőrség feje, gyakorolja ebben a minőségben a megfelelő hatáskört, személyesen, vagy detektívek, vagy az államrendőrség által erre a célra kijelölt rendőrtisztek útján, abban az esetben pedig, amikor a közrend és az állambiztonság veszélyben forog, köteles a körülmények megkívánta intézkedéseket megtenni, jelentést téve az illetékes szerveknek. Együttműködik a központi hatalom szerveivel, a kormányzat által kiadott általános biztonsági rendelkezések végrehajtásánál.

A községi rendőrségre vonatkozó törvények, illetve szabályzatok szerint a következők:

Egészségügyi ellenőrzés és a lakások tisztaságának ellenőrzése.

Az uccai, országúti, piaci és más közhe-lyeken levő forgalom szabályozása és ellenőrzése. A légiforgalomra való örködés és ellenőrzés az idevonatkozó törvények értelmében. A tűz, áradás, betegség stb. veszedelem elleni intézkedések ellenőrzése. A halottszállítás és a temetőbe kerülő emberek és állatok elhantolásának ellenőrzése. A szállodák, vendéglők, nyilvános penziók ellenőrzése és a szükséges közegészségügyi és köztisztasági intézkedések végrehajtása. A mértékekre és súlyokra vonatkozó törvény értelmében a különféle mértékek, mérlegek és súlyok útján eladásra kerülő áruk minőségi és mennyiségi ellenőrzése. Bármiféle természetű ital-fogyasztási helyiségek feletti felügyelet. Egészségügyi szempontokból az élelmiszerek és italok feletti ellenőrzés. A hirdetésmények ellenőrzése. Légi vonatkozású hirdetményekre engedélyt csakis a légügyi és tengerészeti miniszter hozzájárulásával lehet adni. Intézkedések és koldulás és csavargás megszüntetésére. A színházak és bármiféle természetű előadások feletti felügyelet. Légitovonatkózásu előadásokra engedélyeket csak a légügyi és tengerészetiügyi miniszter engedélyével lehet kiadni. A községi felügyelőhatóság hatásköre a törvények és szabályzatok értelmében még az alábbiakra is kiterjed:

g) Társadalomvédelem szempontjából gondoskodni az elhagyottan talált gyermekekről és az erkölcsileg szűkölködőkről;

h) képviselni a községet a hivatalos szer-tartásokon. A primár megkülönböztető jele a román nemzeti színekből készült öv, amelyet az összes hivatalos szertartások és események alkalmával viselni kötelesek;

i) irányítja, ellenőrzi a mozgósítási munkálatok végrehajtását, amelyekért személyesen felelős, továbbá azokért a munkálatokért, amelyek a nemzet és a hatásköre alatti terület háboru esetén való mozgósításra vonatkoznak, a rendeletek és a felsőbb hatóságoktól kapott utasítások alapján. Személyében felelős ezen munkálatok titkosságának megőrzéséért;

j) hatáskörébe tartozik megoldani a más helyi érdekű kérdéseket.

16. szakasz. A primárnak jogában áll rendelkezéseket kiadni a saját maga, vagy a tanács hatáskörébe eső ügyekről a törvények és szabályzatok értelmében. Amennyiben ezek az intézkedések egészségügyi, mezőgazdasági, állatorvosi, közmunkaügyi kérdésekre vonatkoznak, köteles előzetesen meghallgatni az illetékes ügyosztályok vezetőit, akik az idevonatkozó rendelkezéseket ellenjegyzik. Ezeket a ren-

delkezéseket a község háza kapuján kifüg-gesztik, valamint a község területén és a lakosság tudomására hozzák egyéb eszkö-zökkel is. A rendelkezések 3 nappal az-után, hogy a község tudomására hozták azokat, végrehajthatók. Sürgősség eseté-ben a hatóságnak ezt az időpontot jogában áll 24 órára csökkenteni. A kihirdetés és közlés jegyzőkönyvileg is lejegyzendő, amelyet a primár és a jegyző, vagy a titkár ellenjegyeznek. A rendelkezéseket közölni kell az ellenőrző szervekkel is, amelyek-nek — amennyiben azok az államrenddel, a törvényekkel vagy általános szabályzatok kal ellenkezének — jogukban áll bármikor érvényteleníteni a rendelkezéseket.

17. szakasz. A falusi községi primárnak kötelessége megfelelő intézkedéseket tenni a lakosság terhére eső lopások és károk megakadályozására, megtiltani a termés időelőtti betakarítását, intézkedni az ész-szerű legeltetés kérdésében és mindenféle a mezőgazdasági rendőri törvényben érin-tett mezőgazdasági és állategészségügyi in-tézkedést megtenni. A községi területek ör-zése községi rendőrökkel történik, akiket a községi tanács részéről a lakosság hoz-zájárulásával megállapított összegekből vagy természetben fizetnek.

18. szakasz. A primár hatáskörének egy-részt átruházhatja a segédprimárra, tit-kárra, vagy a szolgálati vezetőkre. A falu-si községekben a primár hatáskörének egy-részt átruházhatja a jegyzőre, de ez a de-legálás írásban, határozattal történik, ame-lyet hirdetmény, vagy kihirdetés útján kell köztudomásra hozni.

(Folyt. köv.)

Select mozgó

MA SZOMBATON PREMIER!
Lorella Young—Tyron Power
Ideálisan szép művészpár
ragyogó filmje!
Második nászút

Urania mozgó

NAGY SIKERREL VETITI
RITZ FIVÉREK
világhírű amerikai komikusok
legújabb filmjét!
SZEGÉNY VIDÁM LEGÉNYEK
elsőrangú vígjáték

Fiedler István Nagyvárad és Szatmár püspöke tisztelegő látogatást tett Hanzu királyi helytartónál

A püspök papjai és egyházmegyéje híveinek nevében hűségét fejezte ki a Trón iránt. Jöndulatáról biztosította a királyi helytartó a küldöttséget

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Lapunk teg-napi számában röviden már beszámol-tunk arról, hogy dr. Fiedler István Nagyvárad és Szatmár püspöke tisztelegő látogatást tesz a szamosi királyi hely-tartóságnál.

Dr. Fiedler püspök pénteken délelőtt 12 órakor érkezett meg Kolozsvárra Mol-nár Kálmán püspöki helynök. Pakots Károly szatmári kanonok és Zitzman Ferenc püspöki irodaigazgató kíséreté-ben és jelentették be magukat kihall-gatásra Hanzu királyi helytartónál. A helytartó szívélyesen fogadta a küldött-séget, amelynek nevében Fiedler püs-pök a következő beszédet mondotta:

Kegyelmes Uram!

Engedtesse meg nekem, hogy üd-vözöljem Önt királyi helytartói mi-nőségében papjainak és egyházmeg-yém híveinek nevében.

Kegyelmes uramnak szép hivatása az, hogy szervezze és vezesse ezt a

tartományt, olyan módon, hogy a sze-retet, igazságot és békességet szellembe ho-noljon a lelkekben. Nagyméltóságod-nak ehhez a hivatásához Isten áldását kérjük.

Fogadja kérem hűségünk és loyali-tásunk nyilvánítását a magas Trón iránt, szeretetünket az ország iránt, amely az Isten iránt érzett szeretet-ünkből és hitünkből származik.

Kérem fogadjon bennünket jöndu-latába és meg fog győződni arról is Kegyelmes uram, hogy papjaim és hi-veim mindig hűségesek lesznek. Éljen II. Károly király. Éljen Románia. Él-je Hanzu királyi helytartó Önagy-méltósága.

Hanzu királyi helytartó rövid beszéd-ben köszönte meg a hűségnyilatkozatot és ígéretet tett, hogy azt Ofelsége tudomására fogja hozni. Biztosította a kül-döttséget további jöndulatáról. Ezzel be is fejeződött a tisztelegő látogatás, azután Hodor Victor helytartói vezér-titkáránál tisztelegő a küldöttség. Ennek megtörténte után Fiedler püspök és ki-sérete a királyi helytartóság épületéből a Központi-szállodába ment ahol rövid ideig tartózkodott, majd átsétáltak a plebánia épületébe, ahol Márton Áron kanonok-plebános fogadta a vendégeket. Végül a Szent Mihály-templomot tekintette meg a küldöttség, majd visz-szatért a szállodába.

— A windsori herceg kastélyt vásárol Amerikában. Newyorkból jelentik: A windsori herceg utasította a kanadai Calgary mellett fekvő birtokának jószág igazgatóját, hogy adja el a birtok 135 darabból álló híres tenyészállatállomá-nyát. Ebből a hírből Amerikában arra következtetnek, hogy a herceg el akar-ja adni a 4000 acre kiterjedésű mintabir-tokot, hogy az Egyesült Államokban ve-gyen magának megfelelő kastélyt.

Gyermeke lesz!!

a legelegánsabb
a korzón, ha
gyermekkocsiját

„Premier“

gyermekkocsi
üzemeltől

Cluj, str. Anion Pan 6. sz

szerzi be

Szigorúan szabott gyári árá!

legrégibb nép: a turáni-mongoloid faj-tájú szumér igen fejlett, sőt — amint a 7—8000 esztendősi építkezési, művészeti és kézműipari leletek bizo-nyítják — magasrendű kultúrával ren-delkezett? Hát talán a hamita egyip-tomi, semita asszír-babilon, vagy fönici-i, mongoloid kínai és japán, indo-árja hindu stb. nemzetek kultúrája nem növelte-e az egész emberiség szel-lemi és testi javainak értékét és mérté-két? ... A nagymultu és nagyművelt-ségű aszték, inka és máya indiánok kései elkorcsosodott ivadéka megcáfol-hatatlan bizonyítékai annak, hogy a megváltozott viszonyok milyen végze-tesen befolyásolhatják egy-egy nép testi és szellemi nívóját...

Azonban messzire elkanyarodtunk tulajdonképpen mondanivalónktól. Az

igaz tudomány eszméiről a kultúrán-fel-ülégeről akartunk szólni, amelynek egyik legpompásabb jelensége a zürichi élettani kongresszus volt. Az itt embe-serelelt tudósok valamennyien csak egyet akartak: kikutatni az élet titkait, hogy könnyíthessenek a betegségek-től elgyötört, szenvedő ember — vala-mennyi ember — terhein.

Plátó elképzelése az ideális államról az volt, hogy előítéletlétl mentes pártat-lan tudósok és művészek álljanak az élén. A messzirenéző lángész álma volt ez. Azé a nagy görög bölcsész, aki maga is mindennél többre értékelte a szár-nyaló szellemet és aki tudta, hogy csak a szépség, jószág és szeretet légkörében szárnyalhat igazán magas az emberi lélek...

(h. j.)

Ellőtt vallási propaganda és engedély nélküli gyűlés megtiltása miatt súlyosan elítélt a katonai törvényszék öt felkelő gazdálkodót

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Ez év szeptember 4-én a monostori erdőn áthaladó szendőrőrmester, aki az egyik közeli faluból igyekezett Kolozsvárra, hangos éneklésre és imádkozásra lett figyelmes. Az erdő sűrűjében nemsokára rábukkant nagyobb csoport férfire és nőre, felek községi lakosokra, akik a szabad ég alatt mint a millenista szekta tagjai nódoltak vallásuknak. Mindnyájan tizenhaton, a katonai törvényszék elé kerültek, amely tegnap vonta őket felelősségre tiltott vallási propaganda és engedély nélküli gyűlés megtartása miatt. A tárgyalás folyamán bebizonyosodott ellenük a vád, amivel szemben dr. Maier Titus védőügyvéd hivatkozva arra, hogy a vádlottak csak alkalomszerűen gyűltek össze és nem folytattak vallási propagandát, hanem csak énekeltek, teljesen ártalmatlan énekeket, felmentést kért. A vádlottak másik védője, dr. Medrea, az enyhítő körülmények tekintetbevételét is kérte. A törvényszék tanácskozára vonult vissza majd kihirdette az ítéletet, amely szerint Domsa Ioan, Curta Vasile, Nichita Gavril, Masaros Vasile és Orastean Elisabetát tiltott vallási propaganda miatt 6 hónapi elzárásra és 10 ezer lej pénzbüntetésre, engedély nélküli gyűlés megtartásáért pedig két-két hónapi elzárásra ítélte. A többi vádlottakat is tiltott gyűlésen való részvétel miatt két-két hónapi elzárásra ítélte. Az ítélet kihirdetése, amelyet zsúfolt terem hallgatott végig, nagy izgalmat keltett. A vádlottak hozzátartozói, akik sirni kezdtek, csak a legnagyobb nehézségekkel lehetett kivezetni a tárgyalóteremből és csak azután kerülhetett sor a következő tárgyalás megtartására.

Reuter jelenti:

(AMSTERDAM.) Vilma királynőt az amsterdami egyetem disz doktorává avatta.

(BUDAPEST.) A belgrádi árumintavásárra a MÁV gyorsjáratu sínautóbuszt indított meg.

(BELGRÁD.) Az árumintavásár Pál régensherceg nyitja meg.

(MARSEILLE.) Alig sikerült a dokkmunkás-sztrájkot megegyezés útján megszüntetni, máris letették a munkát a kereskedelmi matrózok. Tegnap egyetlen személyszállító gőzös sem tudott kifutni a kikötőből.

(LONDON.) A Tilbury dokk közelében egy motorcsónak és egy szénzállító slemper összeütközött.

(JERUZSÁLEM.) Ismeretlen tettesek megkísérelték a Transjordán határon vont drótsövény átvágását, ami sikerült is anélkül, hogy a brit hatóság karhatalom a tetteseket elfogta volna.

(PÁRIS.) A St. Etiennei szénbányász-sztrájk egyre nagyobb méreteket ölt. Már közel 40.000 bányász tette le a munkát.

(JUAN FERNANDEZ.) Egy dán gőzös a legendás „Robinson” sziget közelében zátonyra futott és elsüllyedt. Kapitányát és legénységét egy francia személyszállító vette fel.

(VARSÓ.) A lengyel lapok közlése szerint megindult az eszt-szovjet határmenti lakosság kitelepítése és az orosz védelmi vonal kiépítése.

(RIGA.) Leningrádban tegnap 11 trotzkijista vádlott felett mondták ki a halálös ítéletet.

(SZÓFIA.) Kiosszeivanoff miniszterelnök kihallgatáson fogadta a Bulgáriában időző magyar diákokat.

(RÓMA.) Az Itáliában időző mandzsu küldöttség Firenzébe utazott.

— Öngyilkossági szándékkal szíven szurta magát a fővárosi uriaszony. Bucurestiből jelentik: A Str. Campineanu 50. szám alatt levő házban megrendítő öngyilkosság történt. Dumitrescu Vilhelmina 30 éves fővárosi uriaszony tegnap reggel éles késsel szíven szurta magát és a súlyos belső vérzés következtében rövid idő múlva meghalt. Dumitrescu asszony már hosszabb ideje gyógyíthatatlan betegségben szenvedett és ezért dobta el magát az életet.

TESTEZÉS

Megindul vasárnap Kolozsváron is az őszi bajnoki labdarugó szezon

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Vasárnap Kolozsváron is megindul az őszi bajnoki labdarugós szezon. A nap főeseményét délután fél 5 órakor az Universitatea-Crisana B-liga mérkőzés jelenti, amely szép küzdelmet és jó sportot ígér. Az egyetemi csapat nagyon ambicióját a játékot, mert a bajnoki találkozások során még egyszer sem sikerült győznie a nagyváradiak ellen. A mérkőzésre, amelyet a szatmári Teutu vezet, a két csapat a következő

összeállításban veszi fel a küzdelmet:
Universitatea: Moldoveanu — Jancovici, Adoc — Putnic, Jajea, David — Benkő, Joanovics, Tăranu IV., Medrea III., Draga.
Crisana: Pop I. — Luputi, Záborszky — Astelean, Pintea, Terebes — Pop II., Torjoc, Popa, Deleanu, Csuka.
A mérkőzést megelőzően fél 3 órakor az Echo-Universitatea ifjúsági meccset játszik le.

Működésbe lépett a KKASE ökölvívó szakosztálya. A KKASE ökölvívószakosztálya megkezdte munkáját. A kitűnő Gyémánt mester irányítása mellett máris lázasan készülődik a kereskedők ökölvívó gárdája az előző év nagy küzdelmeire. Az edzéseket hétfőn, szerdán és pénteken tartják meg az Unitarius Kollégium tornacsarnokában. Új tagok jelentkezését az edzőnapokon fogadja a szakosztály vezetője.

UEC-Ariesul 2:1 (0:0). A kolozsvári villamoscsapat a csak 11-essel tudta kiharcolni a győzelmet Tordán a lelkes Ariesul-lal szemben. Deák kitűnő bírő volt.

Közügyűlést tart a dévai Corvin sportegyesület. A dévai Corvin sportegyesület Szeptember 18-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartja tisztújító közgyűlését a dévai kereskedelmi és iparkamara nagytermében. Határozatképtelenség esetén egy héttel később tartják meg a közgyűlést.

KÖZVETITTI A RÁDIO A FERENCVÁROS-SLAVIA KK-DÖNTŐT. A budapesti rádió vasárnap délután Pluhár István konferálásában viaszlemezre veszi a Ferencváros-Slavia Középeurópai Kupa döntő mérkőzés második félidőjét és időszámításunk szerint, este 7 óra 45 perckor közvetíteni fogja hallgatóinak.

Elutazott Resicára a Victoria. A Victoria labdarugócsapata ma reggel Bogoevici ezredes és Nyul edző vezetésével elutazott Resicára az UDR elleni bajnoki mérkőzésre. A kolozsváriak a következő összeállításban veszik fel a küzdelmet a resicai csapattal: Bosneac — Cociuban I., Felecan I. — Páll, Pop III., Nistor — Cornea, Szántay, Cociuban II., Felecan II., Capusan.

TATARIU CORIOLAN DR. AZ UNIVER SITATEA UJ ELNÖKE. Buteanu Aurel dr. a „Patria” főszerkesztője nem vállalta el az Universitatea elnöki tisztét, mivel meghívása nem történt egyhangúlag. A vezetőség tegnap délután azután megoldotta a régóta vajdó elnökválságot. Felkérte Tătaru Coriolan dr. egyetemi tanárt, vállalja el az elnökséget. Tătaru dr. professzor a felkérésnek eleget is tett és a közgyűlés határozatát ideiglenes jelleggel elvállalta az egyetemi csapat vezetését. Tătaru dr. személyében izig-vérig lelkes sportember került az egyetemiek élére, akinek munkaságától az érdemes klub nagyarányú fejlődését várják.

Nagyváradon a Ferar ellen játszik a Román Kupáért a Napoca. Az egyesület vezetője felkéri az alábbi játékosokat, hogy vasárnap reggel utrakészen jelenjenek meg az autóbusz állomáson: Juhász, Bede, Palocsai I., Pünkösdi, Suciu I., Barabás, Nagea, Anghelii, Pál II., Máté, dr. Boldur, Árkosi és Suciu II.

Feléledt a vívósport. A Haggibbor vívói Mózes Jenő mester irányítása mellett edzésbe állottak: készülnek a mozgalmassnak ígérkező versenyévedra. A vívók hétfőn, szerdán és pénteken tartják edzéseiket a Marechal Foch ucca 10. szám alatti versenyteremben.

Bemutatót rendez a KAC uszósport szakosztálya vasárnap délnél 12 órakor. Dékányi mester tanítványainak bevonásával a városi partfürdőben. A nagyrészt ifjúsági számokból álló verseny kiemelkedő eseménye a KAC nagyon tehetséges hölgyusztójának, Bereczkynek rekordkísérlete lesz a 200 méteren.

Újpest-Elektromos mérkőzés kerül eldöntésre szombat délután a magyar NB-ért. A vasárnapi műsoron így egy mérkőzés szerepel: Szeged-Salgótarján.

11.000.000 lejes ajánlatot tett egy menedzser Budge-nek, a világbajnok teniszezőnek, hogy térjen át a hivatásszerű versenyzésre. Budge három napi gondolkodási időt kért az ajánlat felett.

A Solmi Carpaților vasárnap délelőtt 10 és délután 4 órai kezdettel házi atlétikai versenyt rendez a Károly parki stadionban.

Seke - sport

Az Összetartás TT felkéri összes tagjait, hogy f. hó 10-én, szombaton este 9 órakor pontosan jelenjenek meg a Szabó-pályán (Str. S. Lazar 33.) fontos ügyek letárgyalása végett.

Mérkőzések eredmények. Uranus Torda-UAC 213:137 (12 ját.), Meteor-Remény 109:108 (10 ját.).

A Haggibbor tekeszakosztálya kedden este revánsmérkőzést játszik a Palma csapatával.

Szarisztika

0 Kirándulást rendez a Kolping Legényegylet. A Kolping Legényegylet nagyszabású kirándulást rendez vasárnap, szeptember 4-én a Bácsi-torokba, ahol gulyást főznek. A közönséget egész nap 30 tagu fuvószenekar szórakoztatja. Jelentkezni lehet az egyesület helyiségében: Baron L. Pop 3. szám alatt.

Sársaság

0 A kolozsvári könyvkötőmunkások f. hó 13-án, kedden este fél 7 órai kezdettel az építők munkás Otthonban általános szakmai gyűlést tartanak.

0 A Munkás Atheneum vezetősége október 1-től kezdődőleg gyakorlati és a helyes kiejtési mód szerint román nyelvű tanfolyamot szervez. A tanulmánygyűk jelentkezhetnek naponta az Atheneum titkárságánál, az Építőmunkás Otthonban, ahol a szükséges felvilágosítást megadják.

0 A kolozsvári faipari munkások folyó hó 14-én, szerda este 7 órakor az Építőmunkás Otthonban szakmai gyűlést tartanak.

Rádió

Szeptember 11. vasárnap

Bucuresti: 8.30: Torna, vidán zene, hang lemezek, orvosi tanácsadó, szakelőadások, hírek. 9.55: Istentisztelet, egyházi zene. 13: Déli harangszó, időjárás-, vízállásjelentés, sporthírek. 13.15: Hírek. 13.25: Julea Vazul zenekara. 15.30: Előadás a gazdáknak. 19: Időszertű anyag. 19.17: Katonazene. 19.58: Sport. 20: Spanyol lemezek. 20.40: Dina Lizette énekel. 21: Hírek. 21.10: Rádiózenekar Alexandrescu tenorral. 22: Lemezek. 22.15: Rádiózenekar. 23: Sport. 23.15: Lemezek.

Budapest I.: 10.30: Hírek. 11: Református istentisztelet. 12: Egyházi ének és szentbeszéd. 13.30: Zenekar. 15: Hanglemezek. 16: Előadás. 16.45: Katonazene. 17.30: Előadás. 18: Jazz-zene. 18.30: Elbeszélés. 19: Cigányzene. 19.45: Középeurópai kupa-döntő (Ferencváros-Slavia) második félidőjének közvetítése. 20.40: Ének. 21.10: Marika (vigjáték). 22.50: Hírek. 23: Szalon zene. 24.20: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Szeptember 12. hétfő

Bucuresti: 6.30: Torna, rádióhíradó, szórakoztató zene, háztartási és orvosi tanácsadó, hírek. 13: Időjelzés, időjárásjelentés, sport és vízállásjelentés. 13.10: Déli harangszó, sporthírek. 13.25: Lemezek. 14.15: Hírek. 14.30: Lemezek. 15.20: Hírek. 19: Előadás. 19.15: Lemezek. 19.50: Paum Miklós énekel. 20.30: Rádiózenekar. 21.35: A Metz-nez vonósnygyes játéka. 29.10: Volanescu Felicia román dalokat énekel. 22.30: Hírek. 22.45: Vendégloji zene.

Budapest I.: 7.45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 13.05: Szalonötös. 13.30: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.35: Hírek. 17.15: Diákféltő. 17.45: Hírek. 18: Előadás. 18.30: Énekkar. 19.10: Felolvasás. 19.40: Hegedű és zongoraszonáták. 20.15: Hírek szlovák nyelven. 20.25: Zenekar. 21.50: Hírek. 22.10: Cigányzene. 23.05: Hanglemezek. 24: Hírek angol, francia nyelven. 24.10: Tánclemezek. 1.05: Hírek.

A kolozsvári drámai együttes nagy sikere Aradon

Kedves vendégek érkeztek Kolozsvárra. A kitűnő művészházaszár: Mészáros Béla és felesége, Erényi Böske. Egyiket sem kell megismertetni a kolozsvári közönséggel. Minden színházbarát tudja, hogy kicsodák ők? Mészáros Béla egyike a legjelesebb jellemszínészeknek, Erényi Böske pedig nem kevésbé erőssége a kolozsvári drámai együttesnek. Csodálatos az a metamorfozis amellyel ez a színművész áttesett. Néhány esztendővel ezelőtt mint operett-szubrett gyönyörködött a közönséget. Azután Magyarországra ment, ahol Budapesten és Szegeden játszott. Hogy történt, mint történt: azt pillanatnyilag nem tudjuk. Elég az hozzá, Erényi Böske operett-szubrettből pompás prózai színésznővé lett.

Mindig érdekes és feltétlen tehetségéről tanuskodik az ilyen művészi átrétegződés Erényi Böske esetében meg éppen nagyjelentőségű, mert ez a művésznő, mint prózai színész is széles skálájú képességeinek mértékét és értékét sem mi sem bizonyítja inkább, mint az az eset, amikor egyetlen napon, négy különböző műfajban egymástól jelentősen távolos szerepekben játszott.

— Nagyváradon történt — beszél a művésznő — nem sokkal azután, hogy prózára tértem át. A délelőtt 11 órai ma tinén a „Zsindelyezik a kaszárnya tetejét” operettben szubrett szerepet játszottam. Délután 3 órakor „Bál a Savoyban” című operett ment. Ebben a primadonna szerepét töltöttem be. 6 órakor Madách halhatatlan remekében: „Az ember tragédiája”-ban Éva voltam. Végül este a „Napoleon ágya” című vigjátékban a női főszerepet adtam.

— És az eredmény? — tesszük fel a kérdést.

Itt aztán a férj szólott közbe.

— Jogos büszkeséggel mondhatom, hogy minden szerepében nagy sikert aratott.

Ismerve Erényi Böske képességeit, szívesen el is hisszük ezt az állítást.

A továbbiak során aztán elbeszélte, hogy a nyáron a kolozsvári ensemble saját rizikójára Aradon játszott.

— Hálásak vagyunk Kádár igazgatónak — mondotta Erényi Böske —, mert mindenben a segítségünkre volt. Diszleteket kölcsönzött, pénzt is előlegezett a számunkra...

— Nos és az aradiak, hogy voltak az együttesrel megelégedve?

— Ó, nagyon... Zsufolt házak mellett játszottunk — 40 fokos hőségben. Ennél aztán igazán semmi sem bizonyíthatja jobban a társulat érdemeit.

Megkérdeztük a művésznőt, hogy szívesen tért-e át a prózai szerepkörre?

— Szívvel-leléssel — mondja.

Arra a kérdésünkre, hogy mi a legkedvesebb prózai szerepe, büszkén mondja:

— Heltai Jenő gyönyörű verses színművének: a „Néma Leventé”-nek Ziliája. Ezt a szerepet Szegeden játszottam először. Az előadás on ott volt a kitűnő szerző is aki melegen gratulált akitásomhoz. Később Kolozsváron Kádár igazgató ur „Az ember tragédiája” Éva szerepét osztotta rám. Ez is kedves szerepem... Legszívesebben komoly szerepeket játszom. Imádom Shakespeare-t, de nagyon szeretem Bernard Shaw-t is. Az ő „Szent Johannájának” címszerepét is játszottam egyébként.

Mint tudjuk, a kolozsvári szintársulat október 2-án kezdi meg városunkban játékát. Reméljük, hogy a játékrend során Mészáros Bélát és Erényi Böske sokszor lesz alkalmunk látni a színpadon.

— Felborult a francia lelkeseket szállító gépkocsi. Párisból jelentik: Az a személygépkocsi, amelynek öt utasa francia lelkész volt, akik Párisba akartak utazni, Dijon közelében felborult. Utasai közül három lelkes meghalt, kettő pedig súlyosan megsebesült.

Varga Béla unitárius püspököt és Kiss Elek főjegyzőt október 2.-án ünnepélyesen iktatják be tisztségükbe

CLUJ-KOLOZSVÁR. Fényes ünnepre készülnek Dávid Ferenc hívői, az unitáriusok. Országgrszóló ünnepség keretében október 2.-án szentelik fel dr. Varga Bétát, a világ unitáriusainak egyetlen püspökét és iktatják be diszes tisztségébe dr. Kiss Elek püspökhelyettest. A püspök felszentelése a zsinati főtanács ülésének keretében történik meg, amelyre a tengerentúlról: Amerikából és Angliából is küldöttség jön Kolozsvárra. A zsinati ülés második napján kerül sor 22 új lelkész ünnepélyes felszentelésére és fogadalomtételre.

5 évi börtönt kapott a visszaeső betörő, 1 évi elzárást a sikkasztó pénzbeszedő

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A helyi törvényszék első osztályának Cojocariu tanácsa Moldovan Gligor rovottmultu betörőt vonta felelősségre. A vád szerint rablást kísérelt meg. Már kétszer ülte le különböző bűncselekményekért a reá szabott büntetést, majd kiszabadulása után behatolt Veluda őrnagy katonavos lakásába, ahonnan ruhaneműt és apróságokat vitt magával. Ezután a Schmilovits testvérek céghez tört be. Azonban rajtavesztett, mert a ház lakói észrevették, kétségbeesett védekezése el

lenére elfogták és átadták a rendőrségnek. A törvényszék a visszaeső bűnös rablás kísérletéért 5 évi börtönrre ítélte. A védő felelősséget. — Tegnap került törvényszéki tárgyalásra Mihailescu, a villanyüzem volt pénzbeszedőjének sikkasztási ügye is, aki 21.000 lej reábizott pénzösszeget tulajdonított el, amelyből hateret lej az óvadékból megtérült. Ez azonban mit sem változtatott a megtévedt pénzbeszedő helyzetén, akit a törvényszék egyévi elzárásra ítél.

Időközi bizottságot neveztek ki a kolozsvári ortodox zsidó hitközség élére

Két hónapon belül új vezetőséget választ a bizottság

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári ortodox hitközség életében jelentős esemény történt. Tegnap délután 6 óra körül megjelent a hitközség Dubalarilor-uccai helyiségében Ramboiu Tiberiu prefektusi titkár, aki közölte Schwartz Miklós hitközségi alelnökkel és Goldner Mihály dr. eljénörrel, hogy kultuszminiszteri felhatalmazása van arra, hogy az egyház ügyeinek intézésére időközi bizottságot iktasson be, mivel a régi vezetőség nagyrésze lemondott tisztségéről. Nyomban meg is történt az átmeneti vezetőség beiktatása, amelynek tagjai a következők: Rimóczi Jakab, Fisch Sándor, Ordentlich Mendel, Deák Jenő, Klein Jeremiás, Réger Fülöp, Landesmann Lajos, Goldstein Lajos, Schwartz Sándor.

Az időközi bizottság a kultuszminiszteri rendelkezés folytán át is vette hivatalát és feladata lesz, hogy két hónapon belül levezesse az új választásokat.

Az ortodox izraelita hívők körében nagy feltűnést keltett a kultuszminiszteri rendelkezés, amely szokatlan az egyház életében. Ugy tudják, hogy a kormányintézkedésre a hitközség kebelében alakult ellenzéki csoport feljelentése adott okot. Ez a csoport elégedetlen volt a vezetőség eddigi működésével. A hitközség életében egyébként már hónapok óta lappangott a belső válság, amely a minisztériumhoz eljutott feljelentésben robbant ki és amely azután maga után vonta az időközi bizottság kinevezését. Érdekes, hogy az új vezetőségbe a régi elnökség egyetlen tagja sem került be. A zsidóság körében most sok szóbeszéd tárgya a hitközség életében bekövetkezett nagyjelentőségű esemény.

Kutyák, mint koronatanuk a bíróság előtt

Megharapta-e Hirsch János gyárigazgató kutyája a panaszost?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Szokatlan esemény színhelye lesz október 3.-án a helyi városi járásbírószék tárgyalóterme. Fehér János kolozsvári lakos feljelentést tett Hirsch János, egyik helybeli vasöntőüzem tulajdonosa ellen, amelyben elmondja, hogy a gyárigazgató egyik kutyája állítólag elszabadult láncáról, megharapta őt, megharapta és a nadrágját darabokra tépte. Hirsch Jánosról különben köztudomású, hogy nagy állatbarát és a gyárüzem őrzetere több kutyát tart. Fehér feljelentésében 4600 lej polgári kártérítést követel, 3600 lejt a tönkrement nadrágjáért, 100 lejt pedig orvosi díj fejében.

Néhány héttel ezelőtt a járásbírószék már tárgyalást is tartott az ügyben, amelyen a gyártulajdonos védelmében dr. Rosmann Bernát ügyvéd jelent meg. A feljelentő azonban nem tudott tanukat megnevezni állításainak igazolására. Egyetlen tanu a felesége volt. A vádlott ügyvédje kérte az asszony megsekketésének mellőzését. Kétségbevonta először is azt, hogy a harapási eset megtörtént, de abban is kételkedett, hogy egy nadrág ára 3600 lej lenne. Végül is azzal a kéréssel fordult a járásbírószékhez, hogy rendelje Hirsch gyártulajdonos összes kutyáinak a jövő tárgyaláson való bemutatását, amikor Fehérnek majd meg kell mutatnia, hogy a kutyák közül melyik harapta meg. A járásbíró szeszáción döntésében — helyet adott

dr. Rosmann ügyvéd kérésének és a tárgyalás folytatását október 3-ára napolva el. elrendelte a vasöntőde-tulajdonos összes kutyáinak elővezetését. Ez lesz az első bírósági tárgyalás Kolozsváron, amelyen kutyák jelennek meg koronatanuként, de első abban a tekintetben is, hogy állatokat idéznek meg az igazságszolgáltatási fórum elé.

Egyházi elzárásra ítélte a katonai törvényszék a megmondófalun gazdálkodót

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Ez év augusztusában történt, hogy több gazda jött össze beszélgetésre Marosjára község szövetkezetében. A beszélgetésnél jelen volt Ölvégi Tamás 74 éves gazdálkodó is, akit mint nem teljesen épelméjűnek ismertek a faluban és aki a beszélgetés folyamán olyan kijelentéseket tett volna, amelyek az ország területi épségét érintették. A kijelentésről tudomást szerzett a csendőrmester is. Eljárás indult meg Ölvégi ellen. A helyi katonai törvényszéki tárgyaláson kiderült, hogy a vádlott nem teljesen beszámítható. Erre hivatkozott a vádlott védője, dr. Maier Titus is. A katonai törvényszék csak 1 hónapi elzárásra ítélte az öregembert, akinek büntetésébe beszámították a vizsgálatban eltöltött egy hónapot és azonnal szabadlábra is helyezték.

A »Bayer«- kereszt világhírű!

Hírét felülmúlhatatlan minőségével szerezte Ujabb bizonyítéka annak, hogy csak a jó minőség maradandó! A Pyramidon tablettákat is »Bayer« gyártja — számtalan azonban az utánzat — és ezek ellen csak a »Bayer« kereszt védi meg, a valódi Pyramidon tabletták szavatossági jele! A

Pyramidon
TABLETTÁK

valódiak csak a »Bayer«- kereszttel.

Két érdekes elvi döntést hozott a kolozsvári közigazgatási bíróság Szeszecitalok nem terhelhetők városi értékadóval. Közzolgálatban álló mérnökök csak a közmunkaügyi minisztérium bocsáthat el

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Két érdekes elvi döntést hozott elvi jelentőségű a kolozsvári közigazgatási bíróság. Beszterce város tanácsa a folyó évi nyarán városi értékadót vetett ki a város területén eladásra és fogyasztásra kerülő szeszecitalokra. A városi tanács határozata ellen az Ullmann & Co. szeszipari vállalat felelősséget nyújtott be a kolozsvári közigazgatási bírósághoz, amely megállapította azt, hogy a monopoltörvény 102. szakasza értelmében a szeszecitalokra nem róható ki semmiféle más illeték, csak az, amelyet a monopoltörvény felsorol s így Beszterce város tanácsának nem volt joga értékadóval sújtani a város területén forgalomba hozott szeszecitalokat. A közigazgatási bíróság helyet adott az Ullmann-cég felelőssézésének és ítéletében leszögezte, hogy bár az 1936. évi törvény értelmében a községek és városok jogosultak értékadót kivetni a for-

galomba kerülő árukra, a monopoltörvény korábbi keletű, mint az 1936. évi törvény, amely nem változtathatja meg a monopoltörvénynek a szeszecitalokat terhelő illetékekről szóló rendelkezéseit.

A másik érdekes elvi döntésű döntést Matea Voski, Szatmár város mérnökének ügyében hozta a közigazgatási bíróság. Szatmár város polgármestere rendelkezési állományba helyezte Matea Voski mérnököt, a városi mérnöki hivatal vezetőjét azzal az indoklással, hogy szabadsága idején külföldre utazott, holott az ország területének elhagyására nem volt külön engedélye. Az elbocsátási végzés ellen Voski mérnök felelőssézzel élt és a közigazgatási bíróság meg is semmisítette a szatmári polgármester határozatát, kimondva elvileg azt, hogy közzolgálatban álló mérnök csak a közmunkaügyi minisztérium rendelete alapján bocsátható el a szolgálatból.

Szilágymegyében a belügyminiszter több közigazgatási tisztviselőt felfüggesztett állásától

Az ügyesség vádat emel a visszaélések elkövetői ellen

(BUCURESTI.) A belügyminisztérium megállapítása szerint Szilágymegye közigazgatási vezetésében súlyos és szorozatos szabálytalanságok történtek, melyeknek kivizsgálásával a belügyminisztérium Bogdan közigazgatási vezérfelügyelőt bízta meg. A lefolytatott vizsgálat és Bogdan vezérfelügyelő jelentése alapján a belügyminisztérium most szigorú megtorló intézkedéseket fogantatott mindazokkal szemben, akik a vármegye vezetésében szabálytalanságokat, vagy mulasztásokat követtek el. A belügyminiszter elmozdította állásából Jon Lobontiu szamosmegyei alispánt, valamint Copalnic Ion szolgabíró, a ma-

rosmegyei nyáradszeredai járás szolgabíróját, valamint Farcasiu Liviu volt szilágymegyei főszolgabíró.

Elmozdították hivatalukból Opris Iran tasnádi és Botosi Victor bobotai jegyzőket is. A belügyminisztérium egy idejűleg megkeresést intézett a szilágymegyei ügyességhez, hogy emeljen vádat nevezettek, valamint Gurzau volt szilágymegyei prefektus, továbbá Maior Paulina asszony és Schwartz Simon borkereskedő ellen. A vizsgálat megállapítása szerint szintén súlyos visszaéléseket követtek el a vármegye kárára.

Svájci lap kedvező véleménye Romániáról

(BERN.) A Berner Zeitung, a svájci néppárt lapja, hosszú cikkben számol be a jelenlegi román kormány működéséről. A lap megállapítása szerint a jelenlegi román kormány rendet, biztonságot és nyugalmat teremtett az országban. A Berner Zeitung cikkének további részében azt írja, hogy az új közigazgatási törvény, a kisebbségi főkor-mánybiztosság és ezzel kapcsolatosan a kisebbségek jogainak szabályozása, a Románia és Magyarország között létrejött egyezmény, valamint a Dunahajós új szabályozása óriási mértékben emelte Románia tekintélyét a külföld

előtt a rendkívül bő mezőgazdasági termés pedig jelentős mértékben meg-szilárdította Románia gazdasági helyzetét és nagyszabású munkaprogram megvalósítására nyújt alkalmat.

— Kölcsey emlékünnepe. Csütörtökön Kölcsey Ferenc halálának 100 éves évfordulója alkalmával leplezték le nagy szabású ünnepség keretében Szatmár-cese községben az elhunyt költő sírme-lékét. Az ünnepi beszédet Kornis Gyula a magyar képviselő ház elnöke mon-dotta.

Apróhirdetések FIGYELEM!

Tekintettel arra, hogy egy újabb rendelkezés értelmében az új apróhirdetési tarifa életbeléptetését a sajtó és propaganda ügyi minisztérium 15 nappal elhalasztotta apróhirdetési díjszabásaink szeptember 15-éig a régiek maradnak.

LEVELEZÉS

ÜZLETTÁRSNAK keresek egyedüli árva, vagy csinos özvegyasszonykát. Kölcsönös ismeretség után feleségem lesz. Üzlet fejlesztéséhez 300-400 ezer lej szükséges. Másfélmillió értékű ingatlanom nevére táblázatom. „Ohajtom látni” jelígre a kiadó hivatalba. (9529)

IDŐSEBB mester ismeretséget kötne 45-55 körüli egyedüli árva, vagy csinos özvegy asszonykával, ismeretség után feleségem lenne. Saját ház és műhelyem van. Jelíges levelek: „Hasonlót kívánok”. (9530)

ÖZVEGY nyugdíjas ur, olyan középkorú nyugdíjas urinóval szeretne megismerkedni, kinek háza, vagy egy olyan telke van, hogy egy életen szerzett berendezést elhelyezné és a hátralévő napokat szeretettel tölthetnének kettesben. Leveleket: „Kettes kén” jelígre a kiadóba. (9591)

„SZINTÉN korrekt.” Választ késvettem át, azért kérem hétfőtől (Bratiano) 6 órakor megjelenni szíveskedjék naponta. „Korrekt”. (P 570)

ADÁS-VÉTEL

Női kabát és ruhaszövetek

selymek, dejalínok, vásznak, diftinek, pongyola- és ruhamaradékok legolcsóbban kaphatók. Cal. Reg. Ferdinand 53., udvarban. (V 9276)

TALPAT, BÖRT, JÓ SZAKEMBER CSAK HOLLANDUS-NÁL VESZ. REGELE FERDINAND 65. (T 1200)

EGYSZÁZHATVAN holdas birtok vízimalmal Cluj-tól 60 km-re belsőséggel eladó. A birtokot 1000 alma- és 5000 szilva fa határolja. Értekezni tulajdonosnál, Weinbergernél. Str. Massaryk 42. (T 1247)

KEVESET használt gyári vágású colos deszka eladó. Str. Gavril Tripon 41. Donát ut mellett. (9537)

ELADÓ méhcsaládok, kasos kaptáros külön anya, dob, raj, lépesmész bármilyen méret, pergetett méz, garantált viasz. Szent györgyi szőlő 69. (9536)

PIANINO bérbeadó, eladó zongoraszékek, íróasztal, vágóasztal, káposztagyalyu. Cal. Traian 5. (9535)

ELADÓ női és férfi kabátok, férfiingek és gyermek vaságy. Str. Andrei Muresan 43. szám. (T 1286)

JÓFORGALMU fűszertüzet és vendélteljes felszereléssel, lakással bérbeadó. Értekezni: Albu, Colonia Maestri. (9502)

RAKOTT konyhakemence eladó. Str. Avram Iancu 44. (9500)

MODERN oszlopkályha és szárnyas ajtó olcsón eladó. Ugyanott nagy szoba kiadó. Str. Haiducului 10. (9505)

ELADÓ butorok és varrógépek. Strada Caile Ferate 7. (Vasut mellett.) (9462)

EGY nagy Singer varrógép eladó. De-meter szabóüzlet, Str. N. Iorga 2. (9484)

KERESÜNK jókarban levő 5-8 HP-s rövidre mért villanymotort. Telefon 14-84. (9525)

DÁNIELKÁLYHÁT jó állapotban levő veszek. Cimeket „Középnagyságú” jelígre a kiadóba kérek. (9512)

PROGRAM szerinti minden nyelvű tankönyvet liceumtól kezdve legelőnyösebben beszerezhetni Bartók Cluj, antiquarius. Str. Iorga 2. (9507)

SÜRGŐSEN eladó kötőgép 6-70 Groszer vaslábán 2 szálvezető jó állapotban. Egy leiszni kötőgép, 1 spulnizógép, háromliteres kádak. Rakodókorcsolya, Opel autó. Megtekinthető: Révész, Str. Trecătoare 9. (V 9508)

ÉPÍTETŐK. Ajtót helyettesítő diófa oszlopok eladó. Str. A. Muresan 32. (9496)

KONYHA, ebédlő berendezések, hálók, sezlonok, mindenféle butorok olcsón eladó. Használt butort veszek. Str. Gen. Poetas 15. (9510)

FIGYELEM! Ritka alkalmi vételek. Belvárosban emeletes bérház évi jövedelme 189.000, ára 1 millió. Grigorescu uton 3 szobás komfortos 410.000. Donát uton 2 szobás komfortos 240 ezer, Motilor elején 4 szobás komfortos 530 ezer, Baron L. Pop utcában 3 szobás komfortos 520 ezer, központonban 2 emeletes jövedelme 243 ezer, ára 2.200.000, Carol II. elején 4 és 3 szobás komfortos 730 ezer, Decebal uton jövedelmező ház 480 ezer. Mielőtt házat veszen, saját érdekében keressen fel — a város bármely részében igen nagy választékkal rendelkezem. **KAMILLI** ügynőskés, Str. Barițiu 20.

EGY háromleeres cukrász kemence üveges ajtóval eladó. Cal. Maramures 115. sz. (9509)

ELADÓ sürgősen két szoba kerttel 50000 uej Col. Someni. Str. Dunărea 15. (9517)

EGY antik kandalló és egy antik kályha eladó. Str. Neagră 13. (9494)

ELADÓ ház, továbbépítéshez kiválóan alkalmas. Megtekinthető 10-11-ig Str. Budai Deleanu 10-a. (9527)

KÉTHOLDAS gyümölcsös 3 szoba, konyha, mellékhelyiségek, villanyvilágítás, a Szentgyörgy-hegyben eladó. Értekezni: Foto Agoston, Str. Regele Ferdinand 40. (9531)

EGY jókarban levő mély gyermekkosci olcsón eladó. Cal. Regele Ferdinand 77., dr. Somogyi. (9533)

ELADÓ egy jókarban kis Singer varrógép. Str. Transilvaniei 6. Fridmann-telep. (9544)

EGY jókarban levő varrógép eladó. Str. Baba Novac 1. szuterin. (9545)

FINOM házikoszt kapható kihordásra is. Cal. Marechal Foch 35. (9549)

ELADÓ nyereg, nagyon szép, olcsó. Str. Berde 2., I. 8. (9552)

ELADÓ 3 drb. 64 hektoliteres alig használt tölgyfa kád. Cim: Adler, Reteag. (V P 545)

ELADÓ sürgősen fekete télikabát, éjjeliszekevény, takaródunyha, ágyterítők, fűtőgönyrud, 4 drb. 12 literes állóüveg, kályha elé való, liquerállvány, álló irodalámpa. Str. Regală 6., mérnöki lakás. (P 547)

KÉT új különálló kertes családi ház teljes komforttal azonnal kiadó az ujonnan nyitott Zefir utcában. (Cal. Motilor 90.) Ugyanott kedvező fizetési feltétellel parcellák eladó. A Cal. Motilor 90. szám alatt szép üzlethelyiség kiadó. Értekezni: Lambing fodrásznál, Cal. Motilor 90. (P 551)

ELADÓK selyemernyők, lámpák, szárított kótel, kávépergélő, közepetmetre férfi téli kabát. Megtekinthető 3-6-ig. Str. Baron L. Pop 13., 7. ajtó. (P 557)

SZENTJÁNOS kúti menedékház betegség miatt azonnal eladó minden elfogadható ártért. Értekezni délután. Cal. Reg. Carol II. 13. földszint 6. jobbra. (P 558)

Eladó parcellák

szép fekvésű, lapályos helyen a Sfântul Gheorghe és Tache Ionescu ucca negyedben. Viz, villany, járdák. Előnyös fizetési feltételek. Ügyvadi iroda. Cal. Victoriei 45.

ÜVEGBALLONOKAT, nagyobb stélázsikat, üveg- és deszkafalakat megvételre keresek. Cimeket „Üvegballon” jelígre a Novába. Str. Memorandului 16. (P 561)

ELADÓ rádió 3 plusz 1. Cal. Motilor 25. szám. (P 562)

STINGL pianinó bérbeadó. Str. Samuil Micu 6. (P 563)

ELADÓ egy ócska cserépkályha. Str. Iuliu Cezar 61. (9555)

ELADÓ kétleeres főzőkályha, nagy családnak, vagy kifőzdébe. Str. Crisan 1. (9556)

KISEBB saroktelek sürgősen eladó. Str. Fabrica de zahăr 27. (9557)

KOMPLETT háló eladó. Str. Matia 4., I. em. (9558)

PÁLMÁK különböző nagyságban eladó. Str. Reg. Maria 19. (9560)

HÁZHELY 1000 négyzetméter, 43 méter uccai fronttal, egészben, vagy felerészben olcsón eladó. Str. Hodos 9. Értekezni: Str. Artelor 6., Donatnál. (9562)

ELADÓ jókarban levő hidmérleg 3000 kgr-os, 8000 lej. Ugyanott 1 drb. kétbarázdas „Oliver” traktor eke 5000 lej. Lázár Sándor. Com. Suciagu, jud. Cluj. (V 9565)

KERESÉK szódavizgyártó gépet megvételre és üvegeket is azonnalra. Kiss Stefan, Hida, jud. Cluj. (V 9566)

ELADÓ sötétkék női télikabát, kötött csipkeruha, hálószoza lámpa, gyermekjátékok. Str. Rudeanu 3., földszint. (9567)

REGINA MARIA liceumi könyv és uniformis nagyobb leánykának eladó. Csonkáné, Str. Regală 18., szuterin. (9580)

MOTORBICIKLI jó állapotban sürgősen eladó. Str. Ciordas 10. (9581)

EGY 6 lóerős, teljesen üzemképes favágógép eladó, vagy kiadó Babosnál, Str. Cicio Pop 87. (9571)

FIGYELEM! A várostól elrendelt szemetes ládákat úgy a háztulajdonosok, mint a lakók jutányos árban beszerezhetik Dániel Gyula bádógosmesternél, Str. Livezii 5. Telefon: 26-39. (9583)

SÜRGŐSEN eladó ház, áll szoba, konyha, fürdőszoba és egy különszobából. Str. Tache Ionescu 16., A. Muresan autóbussz-végállomásnál. (9588)

ELADÓ modern vitrin, egy hasas komód, egy szalon asztal. Cim a kiadóban. (9585)

GYALUPAD és szerszámok eladók. Str. Oituz 10-a. (9573)

VILLANEGYEDBEN ház hely 48.000 lejért részletre is eladó. Str. Amos Fráncu 9. szám. (9575)

ELADÓ villahelyek Str. Mărzescuban, csa torna és vízzel ellátva, 18 havi részletfizetésre. Értekezni: Str. Amos Fráncu 9. (9574)

ELADÓ Str. Andrei Muresanban villa helyek 80.000 lejűtől. Str. Anderi Muresan 98. (9576)

ELADÓ hálószoza és különböző butorok. Cal. Motilor 22., I. balra. (9578)

NEUMANN férfi varrógép 3300 lejért sürgősen eladó. Str. Paris 13. (9596)

ELADÓ egy komplett háló, megtekinthető csak vasárnap. Str. Albinei 41. (9589)

JÓKARBAN levő mély gyermekkosci eladó. Str. Din dos. 7. (9594)

FÉRFI szabógép olcsón eladó. Str. Memorandului 24., Klein szabó. (9597)

REKAMIER, Schröber fotelek, hencserek olcsón eladók. Str. Dogarilor 3., kárpitos. (9598)

VESZÉK, eladók, cserélek mindenféle használt butort. Str. Dogarilor 3., Szabó. (9599)

KERESZTHUROS, világmárkás, kiténő állapotban levő zongora félárban eladó. Sternberg vétel, eladás és comisszió üzlet. Str. Reg. Maria 29. (9606)

KÉT szoba, konyha, pince, pajta, színnel olcsón eladó. Str. Sfântul Gheorghe 28. (9605)

ÖSSZECSUKHATÓ fehér vaságy, sodronnyal, matraccal, teljesen új eladó. Str. Aurel Vlaicu 6., II. em. (9603)

BICIKLI jókarban eladó. Str. A. Muresan 26. portás. (9602)

KOVÁCSFUVÓ és fűrógép eladó. Str. Bisericei Ortodoxe 13. (9601)

KÉT mély gyermekkosci eladó. Str. Regală 5-a. (P 568)

EGY külön telek élvezeti joggal eladó. Értekezni a házigazdánál, Str. Zorilor 23. (P 573)

FEL hálószoza eladó. Str. Sălcâm 1. (P 578)

ÁLLAST KERES

JÓLFŐZŐ férfiszakács ajánlkozik privát urihelyre helyben, vagy vidékre. Str. Mărăsești 42., fructerie. (9498)

NYUGDÍJAS vasutas kapusi, vagy hasonló állást keres. Cim a kiadóban. (9504)

GÉPHIMZEST vállalkoz és tanítok. Házhoz is megyek. Cim a kiadóban. (9452)

OTTHONOMBAN mosnák hotel, vagy restaurant ruhát. Garanciát adok. Cimeket „Garancia” jelígre. (9469)

GAZDATISZT, aki a gazdaság, gyümölcs, szőlő és szőlőoltvány kezelésben több évi gyakorlattal bír, állást keres. „Gazdász” jelígre a kiadóba. (9528)

PERFEKT román tanárnő tanítványokat keres. „Tanárnő” jelígre a kiadóba. (9538)

INTELLIGENS középkorú nő házvezetőnő állást keres magános urnál, urnónél vagy kisebb családnál vidéken is. Cimeket „Szorgalmas” jelígre a Novába. (V P 549)

18 évig volt vasuti tisztviselő szombat ünneplése miatt elbocsátották, bármilyen irodai vagy felügyelői állást vállalna. Cime: Nicescu Dumitru, Str. Borhanci 26. (9570)

FÜSZERKERESKEDŐK! Ügyes 15 éves brassói magyar fiu teljes ellátásért tanulóknak ajánlkozik. Cim: Balló Béla Brasov. Str. Cuza Vodă 13. (VT1290)

ÁLLAST KAPHAT

KÖMÜVEST és **ZSALUZÓT** keresek azonnalra hidak építéséhez hosszabb időre. Str. Andrei Muresan 43. (T 1287)

SOFFÖR, ki szobainasi teendőket is vállal, ugyisintén szakácsnő is felvétetik. Str. Andrei Muresan 35. (9501)

MEGBIZHATÓ bejárónőt keresek. Str. Ilie Macălar 29. (9438)

KIFUTÓT felnőttet biciklivel felveszünk Heinrich szappangyár. (T 1285)

EGY tanuló felvétetik Fülöp Hermann, Calea Regele Ferdinand 13. (9473)

SZOBAASSZONY, 27 szobás szállodában portási keresettel együtt felvétetik, állandó jó állás, csakis volt szobaaasszonyok vétetnek figyelembe. Ovadék 20.000 lej. Cim: „Hotel Paris” Timisoara, Belváros, Strada Matei Corvin 8. (V 9514)

Fiatal VILLANYSZERELŐT felveszek. Szőke, Cuza Vodă 2. (9516)

MASAMÓDLÁNYOKAT és tanulókat felveszünk. Cal. Regele Ferdinand 25., az udvarban. (9520)

KERESÜNK tökéletes román-magyar nyelvtudással gépirónót október 1-ére. Telefon 14-84. (9526)

NÉMET kisasszonyt, aki románt perfekt tudja, keresek bejárónak gyermekek mellé egész napra. Cim: Millim, Str. Bucovina 12. (9522)

KÁSRUTH bizottság feltételeinek kifogástalanul megfelelő nőt keresek azonnali belépésre. Restaurant Mátyás, Cal. Regele Ferdinand 49. (9524)

KIFUTÓFIUT keres azonnalra „Adam” dívidatüzlet. Piața Unirii 15. (9521)

FÉNYKÉPESZ segédnőt keresek Resicára. Jelentkezni Foto Agoston, Cal. Regele Ferdinand 40. (9532)

NÉMET nyelvtudással gyermekleány felvétetik. Str. Gojdu 6, ajtó 2. (9534)

ZACSKORAGASZTÓK felvétetnek. Str. Plugarilor 15. (9541)

ÜGYES kifutófiut felveszünk szeptember 15-re, Hofherr-géposztály, Cal. Regele Ferdinand 62. (9542)

ÜGYES segédet és gyakornokot felveszünk. Grün Sándor fűszer és lisztkereskedés, P. M. Viteazul. (9547)

FÉNYNYOMÓ tanulóknak intelligens fiut felveszek. Str. Reg. Maria 24. (9579)

MAGÁNFELEKET látogató agilis ügynők és ügynőknök szép keresetre tehetnek szert könnyen forgalmazható cikkel. Jelentkezni P. Unirii 3, udvarban hátul. (9582)

VASÖNTÖKET (connerthez) felveszünk Uzinele de Fier S. A. Cluj. (T1289)

KIFUTÓFIUT és leányt felvesz. Könyvkötészet, Str. Regina Maria 43. (9551)

EGY kifutófiu és egy tanuló felvétetik. Férfiszabóság, Str. Memorandului 6. (P546)

PERFEKT minden szakácsnő keres házaspár. Jelentkezés reggel 8-10, délután 6-8-ig. Cal. Reg. Ferdinand 14, II. emelet uccai lakás. (P550)

KIFUTÓ felvétetik. Str. Reg. Maria 16. (9568)

EGY vasalónő felvétetik állandó munkára, Str. Oituz 10-a. (9572)

FŐZŐNŐ esetleg bejáró uriházhoz bizonyítvánnyal kerestetik. Str. Memorandului 4, háztulajdonos. (P566)

KERESÉK fehérnemű varrólányt és tanuló saját géppel. Str. Dacia 4. (9590)

BEJÁRÓNÉNAK ügyes székely asszony napi néhány órára felvétetik. Str. Aurel Vlaicu 6, II. emelet. Marianummal szemben. (9604)

SZABÓ kézimunkást felveszek. Str. Sulcilor 33. (P574)

GÉPIRÓNÓT tökéletes magyar helyesírással keresek heti nyolc órai délutáni munkára. Ajánlatokat „Folyóirat” jelígre a kiadóba kérek. (P575)

KÜLÖNFÉLEK

Szemfeszedést vállalkoz elismerten legolcsóbban, legszebben, legártósabban Neumann, Regina Maria 4. (P 526)

120-150 EZER lejjel társat keresek jól bevezetett rentabilis üzlethez. Ajánlatokat „Nagy haszon” jelígre a kiadóba. (9443)

ERNYŐK gyári árban, javítások, áthúzások olcsón. Ernyőüzemben, Cal. Reg. Ferdinand 3., udvarban. (T 1237)

50 EZER lejt keresek üzletem kibővítéséhez. Pénz biztosítva. „Havi kettőezer” jelígre a kiadóba. (9444)

AUTORIZÁLT tanítónő zongora, Accordeon, énekórákat ad legmodernebb módszer szerint. Cal. Victoriei 23. I. Nusy Hajdu. (9434)

HÁZIASSZONYOK figyelmébe! 10 drb. finom, friss sütemény kivitelre csak 15 lej. Cal. Regele Ferdinand 3. Udvari cukrászda. (T 1267)

SINGER varrógép bérbeadó. Cim a kiadóban. (9495)

GÖRÖG kath katedrálisban csüörtökön elcsereződött fekete bona. Sajátját átvetheti a templom sekrestyéjében, az enyémét hagyja ott. (9540)

ISKOLÁS szoknyát tartósan olcsón plissézokkal. Menyasszony koszorút, fátlyat kölcsönzők. Cal. Reg. Ferdinand 40. (9548)

AGILIS segítő társ betársulna 100 ezer lejjel rentabilis üzletbe, hol a tőke biztosítva van. „Agilis” jelígre a Nova könyvkereskedésbe. (P554)

ÉRTESITEM a hölgyközönséget, hogy nőidivat szalonomat áthelyeztem Str. Memorandului 2. alól Str. Reg. Maria 6. alá. Bálint Ilonka. (P555)

SZABNI tanítok teljesen új metódussal, Str. Regina Maria 6. Bálint-szalón. (P556)

LAKÁSFÉREGTELENÍTÉSEKET gázosítással tökéletes eredménnyel eszközölünk. Speciális külön gázkamra egyes butorok feregteletlenítésére és fertőtlenítésére. Teljes szagtalanítás. „Paragáz” Str. Consiliul National 3. (Főposta mögött.) Miniszterileg autorizálva. (P560)

ITALMÉRÉS engedéllyel társulnék. Leveleket „Szakértelem” jelígre a Novába. Str. Memorandului 16. (P572)

Hirek

NAPTÁR. 1938. Szeptember 11, Vasárnap. Róm. kat.: Jácint. Prot.: Jácint. Ort.: Cuv. Maică Teodora. Izr.: 15 Elul.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre 150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

— Ügyeletes gyógyszertárak. Szeptember 10-én, szombaton reggeltől 17-én, szombaton reggel a következő gyógyszertárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Fortuna Unirii-tér; Hygea, Mihai Viteazul-tér; Victoria, Regele Ferdinand-ut és Sotropa Emil gyógyszertára. Stefan cel Mare-tér.

— Időjárásjelentés. A bucurestii időjárásutató intézet jelentése: a hőmérséklet lassan emelkedik és nyugati szél mellett derűs idő várható. Keleten egyes helyeken kisebb záporosók.

— JÓ ÉS OLCSÓ BŐRT ÉS TALPAT Kozák bőrzületben kaphat Cluj, Piața Mihai Viteazul 15.

— Zongoraleckék adását a legújabb tanítási módszer szerint megkezdtem, beiratkozások naponta délelőtt 11-től, délután 6 óráig. Bányai N. Jolán volt konzervatóriumi tanárnő, Str. N. Iorga 12. sz. II em. 12.

— Szopos-Tóth festőművészek rajz-és festészeti kurzusa megnyílik szeptember 15-én az unitárius gimnázium (Cal. Marechal Foch 12., II. em.) rajztermében. Beiratkozni lehet az intézet kapusánál kitett íven, vagy a kurzus óráin. Kurzus-órák: kedd és csütörtök délután 3-5. Új növendékek hozzanak magukkal rajzokat, vagy festményeket, hogy tudásukról tájékozódni lehessen.

— Eljegyzés. Pallos Marinka és Bruck Ottó jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

— Radnay tánciskolában (Piața Carolina 2 szám. emelet) az őszi tánckurzus szeptember 15-én kezdődik. Stepp és akrobatika tanítás külföldi módszerrel. Beiratkozás egész napon át. Minden szombaton este és vasárnap délután és este kosszoru.

ÚJ TIPUSU
CHRYSLER, PLYMUTH,
DE SOTO differenciál-
tengelyek készen olcsó árban
KAPHATÓK
CALEA TRAIAN 9/a.

— Seilerné, Glück Ilonka zongoratanárnő a tanítást megkezdte Cal. Marechal Foch 39. I., délután 5-7 óra között.

— Manu szamosújvári teológiai tanárt a kolozsvári egyetem egyházi tanárává nevezték ki. Szamosújvárról jelentik: Dr. Manu Demeter szamosújvári teológiai tanárt, aki a politikai életben is jelentős szerepet játszott, rendes egyetemi tanárnak nevezték ki a kolozsvári tudományegyetem egyházi jogi tanszékére. Manu Demeter a politikai pártok feloszlása után visszavonult Szamosújvárra és kizárólag tudományos munkásságának szentelte idejét. A teológiai tanár rendkívül képzett szakember, három doktorátusa is van, még pedig teológiai, jogi és bölcsészeti. Kinevezésével kapcsolatosan Manu lelkész kijelentette, hogy már régóta elhatározott szándéka a politikai tevékenységtől való visszavonulás. Személyesen tapasztalta a politikai küzdelmek áldatlanságát és éppen ezért fordult figyelmé ujjalag a régi kedvelt foglalkozására, az egyháztudomány felé. Manu professzor az őszi idényben már meg is kezdte tanításait a kolozsvári tudományegyetemen.

— Ötven sebesültje van a németországi vasúti szerencsétlenségnek. Berlini jelentés szerint, egy autómotor Marseburg állomás közelében összeütközött a villamosvonattal. Az összeütközésnek 50 súlyos sebesültje van.

— Rene Frunka, a kiváló francia pilótát Bucurestibe várják. Bucurestiből jelentik: Rene Frunka, a kiváló francia repülő a jövő hét folyamán a román fővárosba érkezik, ahol hivatalos látogatást tesz.

— Halálra sebezte a leszálló repülőgép a mezőn dolgozó asszonyt. Bucurestiből jelentik: A piperei repülőállomás egyik Potez-gépe miközben Pitesti közeli leszállani akart leütötte a mezőn dolgozó Maria Burcea 24 éves asszonyt, aki szörnyethalt.

— Nyolc napra betiltották a „Porunca Vremii” című lapot. Bucurestiből jelentik: A Porunca Vremii című lap megjelenését nyolc napra betiltották, mert nem teljesítette a sajtóellenőrzésre vonatkozó rendelkezést, a lapot előállító Universul-nyomdát pedig szigorú megintésben részesítették.

— Sztrájkbaléptek az ausztráliai bányamunkások. Londonból jelentik: Az ideérkező hírek szerint az ausztráliai bányamunkások, 26.000 ember, beszüntette a munkát és sztrájkba lépett.

— Gane királyi helytartót szeptember 15-én iktatják be tisztségébe. Bucurestiből jelentik: Gane királyi helytartót szeptember 15-én ünnepélyes keretek között iktatják be a Bucegi királyi helytartói tisztségébe.

Apróhirdetések

KÜLÖNFÉLEK

SZABÁSZATOT tanítók. Beiratkozás: Gelch Edith v. ipariskolai tanárnőnél. Str. Regalá 38. (P577)

KIADÓ LAKÁS

KÜLMONOSTOR ut 18. sz. alatt kiadó egy négyszobás és kétszobás lakás november 1-re. Ugyanott eladó hálószobabutor (9564)

BÖRGYÁR mellett 2x1 szoba, konyha, veranda október 1-ére kiadó. Str. Preotul Opris 5. (9450)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba szept 15-re kiadó. Str. Pop Iulian 6. (P 490)

BUTOROZOTT szoba 1-2 hivatalnok részére kiadó. P. M. Viteazul 25., em. ajtó jobbra. (9371)

BÖRGYÁR közelében szoba, konyha 1-re kiadó. Str. Livezi 63. (9324)

KIADÓ szoba, előszoba, konyha, speisz, összes mellékhelyiségekkel. Str. Pop Iulian 4., Grigorescu 53 mellett. (9343)

KIADÓ két szoba, konyha, előszoba és fürdőszoba okt. 1-re, vagy nov. 1-re. Str. Amos Francu 1. (9348)

EGY nagy szoba, fürdőszoba, stb.-ből álló garzonlakás kiadó okt. 1-re. Str. Regalá 9. Megtekinthető délelőtt fél 10-11. (9361)

EGY iskolás leány teljes ellátást kaphat. Str. Bratianu 3. (V 9362)

KIADÓ 2 szoba, konyha, előszoba, mellékhelyiségekkel, gyümölcsös kert. Str. Tache Ionescu 77. (9368)

SZOBÁ, konyha, olcsón kiadó. Viz, villany bent. Str. Horea 6. (9330)

3 ISKOLÁS, vagy 2 felnőtt szállást, esetleg teljes ellátást kaphat. Str. Miron Costin 23. (9312)

KETTŐ szoba, konyhas lakást november 1-ére Filipescu 5. alatt kiadó. Értekezni: Str. Legiunei Ardelene 18. alatt, a tulajdonosnál 2-4 között. (9388)

KÉT személy részére butorozott napos, nagy szoba kiadó. Cim: Str. Subdeal 12. (9418)

KIADÓ egy szobás, konyhas, komfortos lakás új villa szuterénjében. Str. Bolinteanu 8-a. (P 511)

ÜZEM, raktár, gyárhelyiség, iparárammal, elkülönített külön telek részekben kiadók. Cimeket: „Előnyös feltételek” jellegre kiadók kérék. (9080)

MŰHELY helyiség kiadó. Str. Reg. Carol II. 58. (9309)

KIADÓ két üzemhelyiség, egy szoba, konyha lakással. Str. Pietroasa 30. (9358)

JÖMENETELŰ fűszerüzlet teljes berendezéssel azonnal kiadó. Str. Stefan Cicio Pop 50. sz. (9431)

SZOLID iskoláslány lakást kaphat zongora használatával. Str. Saguna 2. (V 9440)

BUTOROZOTT szoba, uccai, különbejárati fürdőszoba használatával kiadó. Str. F. David 18., II. 2. (9460)

FÜSZERÜZLET korsmával kiadó. Cim: Str. V. Goldis 5. (9474)

SZOBÁ butorral, vagy anélkül kertes villában (Str. Regalá 47.) kiadó. (T 1281)

ZSIDÓ uricsaládnál csinosan butorozott szoba, fürdőszoba, esetleg zongorahasználatával szolid nőnek kiadó. Cim a kiadóban. (P 534)

KIADÓ butorozott szoba, különbejárattal. Str. Garibaldi 4. (P 537)

KIADÓ napos oldalon száraz egészséges szuterén lakás. C. Traian 49. (P 379)

KÉT szoba, konyha, fűskamra, padlás, fél telek, száraz, meleg lakás október 1-re kiadó. Nem lakik az udvaron a házigazda, villany, víz bent van, havonta 1000 lej. Értekezni: Str. Macavei 4. szám. (9251)

ÁTADÓ kézimunka üzlet, forgalmas helyen, elutazás miatt. Cim a kiadóban. (P 539)

KIADÓ nagy gyümölcsöskertben szép 3 szoba, konyha teljes komfortos lakás. Str. Inginer Poczy 8., a Regalán. (9518)

KIS szoba, nagy szoba, üresen vagy butorozva kiadó. Str. Moșilor 69. (9499)

1 VAGY 2 komoly, idősebb urinő teljes ellátást kaphat. Cal. Marechal Foch 11. sz. (9534)

GARZONLAKÁS komfortos szoba, konyha, fürdőszoba, esetleg konyha nélkül október 1-ére kiadó. Str. Pietroasa 5. (9450)

KOMFORTOS 4 szobás lakás, konyha, elő-, fürdő- és cselédszobával, 2 terrásza, november 1-ére kiadó. Cal. Marechal Foch 113. szám. (9493)

KIADÓ szoba, konyha szuterin Calea Moșilor 33. Mentőállomás mellett. Értekezni emeleten. (T 1284)

KERTES villában kiadó 2 szoba, konyha Str. Pompei Micsa 4. (P 529)

EGY urileány lakást kaphat magányos urnőnél központban. Cim a kiadóban. (9447)

KIADÓ szépen butorozott parkettes, féregmentes szoba fürdőszobával. Str. Gen. Mosoiu 8. (9409)

KIS butorozott szoba szolid nőnek 600 lejért kiadó. Str. V. Goldis 32. sz. (9422)

KIADÓ nagy parkettes kapualatti szoba tisztviselőnek. Eladó. nagy főzőkemence. Cim a kiadóban. (9433)

KIADÓ szoba, speiz. Ugyanott egy szép főzőkemence eladó. Str. Cicio Pop 158. (9513)

NAGYON szép 4 szobás, modern, összes komfortos lakás kiadó. okt. 1-re. Str. Duca 3. szám. (9515)

KIADÓ gyümölcsöskertben szép, napos 1 szoba, konyha, előszoba teljes komfortos lakás: felszuterin. Str. Inginer Poczy 8., a Regalán. (9519)

FÖLDSZINTES 3 szoba, konyha, fürdőszoba stb. lakás kiadó. Str. Bratianu 41. (9523)

KIADÓ a belvárosban külön telken szoba, konyha, éleskamra és mellékhelyiségekből álló lakás. Str. Trecătoare 7-a. (9550)

EGY kicsi szoba kiadó. Str. Donat 104. (9553)

KERESEK elegáns butorozott szobához, intelligens, szolid lakótársnőt. Cal. Reg. Ferdinand 107. (P 548)

HÁROM szoba, konyhas, fürdőszobás modern lakás kiadó. Str. Cosbuc 3. (P 552)

BUTOROZOTT szoba azonnalra kiadó 2 személy részére is alkalmas, kapualatti különbejárattal. Str. Fr. David 10. (P 553)

KÉT szoba, konyha összkomfortos, gyönyörű új ház, külön telken kiadó. Str. Gavril Tripon 33. (P 559)

KIADÓ egy szoba, kamrás lakás Str. Muncitorilor 18. alatt. Értekezni: Dr. Jónásnál, Cal. Victoriei 25. (P 564)

SZOBÁ, konyha kiadó. Str. Lazar 6. sz. (9554)

KIADÓ új pékség. Str. Trandafir 5. Fűtő ház háta mögött. (9584)

KÖZÉPISKOLÁS leányka központban teljes ellátást kaphat komfortos lakásban, jobb családnál. Ing. Deák. P. Unirii 7. (9586)

KÖZPONTBAN kétszobás, összkomfortos új magánház kiadó. Str. Dragalina 86. (9587)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba, fürdőszobával kiadó. Str. Reg. Maria 19. (9559)

HÁROM szobás komfortos lakás Str. Gojdu 11-a. november 1-re kiadó. (9561)

BUTOROZOTT szoba, fürdőszobával Str. Matei 5., I. em. 2. kiadó. (9583)

PARKETTES, csinos butorozott szoba, kerti lakásban azonnal kiadó fürdő és előszobával. Str. Grecianu 19. (9569)

KIADÓ szoba kagylóval. Str. Reg. Maria 44. (9577)

köszönt a bécsi. Minden népnek megvan a maga nyelve és szokásai. Egyben persze megegyezik minden nép: szereti az „505 a csikkal“-t, ezt a remek új cukorkát, mely az egész világot meghódította.

505

EUROPA CUKORKÁJA

Romániában gyártja
KANDIA S. p. A., Timisoara.

KÉT szoba, konyha, komfortos lakás kiadó. Str. Massaryk 19. (9592)

BUTOROZOTT szoba főzőkemencével kiadó. Str. Massaryk 19. (9593)

TRAFIK betegség miatt kiadó. Cim a kiadóban. (9600)

BUTOROZOTT szoba két személynek kiadó. Cal. Moșilor 49. (P 569)

EGY szoba kiadó. Str. Sălciu 32. (P 573)

KÜLÖNBEJÁRATU uccai, üres szoba kiadó. Kissné, Str. Wilson 1. (P 579)

EGYEDÜL vagyok. Nyugdíjas nő teljes ellátással olcsón felvennék. Értekezni: Str. Iorga 11-a. ház mesternél 3-5-ig. (9543)

SZOBÁ, konyha, speisz kiadó. Str. Cristea 31. Elisabeta mellett. (9546)

LAKÁST KERES

4 szobás komfortos lakást keresek belvárosban, vagy annak közelében. Cimeket a kiadóba kérem „Nagy lelkés” jellegre. (9360)

HÁROM szobás, konyhas, fürdőszobás kiadó házat keresek, külön kertest. Cimeket „Csendes lakó” jellegre a kiadóba. (9423)

KÉTSZOBÁS teljes komfortos lakás kerestetik október vagy november 1-ére. Értekezni a Transylvania Banknál. (9503)

KERESEK november 1-ére földszinti, vagy elsőemeleti 2 szobás összkomfortos uccai lakást. Ajánlatokat a kiadóba kérek „Pontos fizető P 517” jellegre. (P 517)

KERESEK egy nagy száraz pincét. Str. Babes közelében, egy évre előre lesz fizetve. Str. Babes 13. (P 567)

ÜZLETHELYISÉGET központban keresek. Róth, Cal. Reg. Ferdinand 63. Ugyanakkor díjazok. (P 565)

KÉT szoba, konyha, lehetőleg fürdőszobával keresek november elsejére. Ajánlatokat „Napos külötelken” jellegre. (T 1288)

Mozi

CAPITOL MOZGÓ: Premier: Sacha Guitry és Gaby Morlay világfilmje: Kadri. Világhíradó.

URANIA MOZGÓ: Szegény vidám legények. Ritz fiúvérék, világhírű amerikai komikusokkal. Hétfőtől: Második nász ut.

ROYAL MOZGÓ: Maman Colibri (Colibri mama.) Főszerepben: Huguette Dufles és Jean Pierre Aumont. Számozott helyek. Előadások kezdete: 3.20, 5.20, 7.20 és 9.20.

THALIA MOZGÓ: Hármán a határon (Szökes a német fogolytáborból.) Fősz.: Oszkár Homolka, Robert Montgomery, Constance Bennett. Előtte: Pótkép. Hétfőtől: „Az ucca leánya.”

MUNKÁS MOZGÓ: I. Az első ülések. Megható társadalmi dráma. Főszerepben: Janet Gaynor és Robert Taylor II. Karamazoff testvérek. A Stein és Fritz Kortner. III. Híradó. Helyárok. 10 és 12 plusz 5 lej. Hétfőtől: I. Tango Nocturno Pola Negrirel. II. Szirena Fősz.: Dolores del Rio és Richard Dix

EDISON MOZGÓ: I. Borzalom völgye. Színes film. Főszerepben: Gheorghe Brent II. Mai idők. Főszerepben: Charlie Chaplin. Jön: Madame Bovari.

SELECT MOZGÓ: Második nászut. Loretta Young és Tyrone Power ideális művészpár ragyogó vigjátéka. Hétfőtől Ország törvény nélkül.

— A VÁROSI SÉTATÉREN LETT ÖNGYILKOS EGY NAGYVÁRADI MUNKÁSSZONY. A nagyváradi városi sétatérén az egyik padon eszméletlen állapotban találták meg Tucsák Julia 33 éves munkásszonyt, aki karjain éles késsel elvágta az ütőereket és súlyos vérvesztést szenvedett. Kórházba szállították, az orvosok nem biznak felépülésében.

„Éltem eleget és semmi örömet nem találtam ebben a vacak életben!...

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Megdöbbentő öngyilkosság történt városunkban az éjszaka folyamán. Pop György Str. Regala 16. szám alatt lakó 58 éves munkanélküli mechanikus mára virradólag felakasztotta magát Str. Tebei 19. szám alatt lakó egyik barátjának kertjében és meghalt. Az öngyilkosságot reggel fél 6 órakor fedezték fel és azonnal értesítették a hatóságokat, ahonnan a IV. kerületi rendőrség helyettes kapitánya, valamint a kerületi tisztiorvos szállottak ki az öngyilkosság színhelyére a vizsgálat megejtése céljából. Az idős férfi a következő tartalmú kusza összevisszaságban írt levelet hagyta hátra:

„Tekintettel arra, hogy 8 éve csak tengerek-legek és a legnagyobb nélkülözésben éltem, mert nem tudtam elhelyezkedni rendes állásba, jobbnak láttam, hogy meghaljak. Éltem eleget és semmi gyönyörűséget nem láttam ebben a vacak életben. Én Regalucca 16. szám alatt laktam özeveg édesanyammal, aki szintén sokat szenvedett szerencsétlen sorsom miatt. Tisztelettel Gheorghe Pop gör. kath. mechanikus.”

A tragikus sorsu munkanélküli iparos tegnap délután kissé illuminált állapotban felkereste Tebei-ucca 19. szám alatt barátját, jobban mondva jövendőjét, aki — a klinikán lévén alkalmazásban — többször adott neki apró-cseprő munkát, hogy egy pár lejt tudjon keresni kenyérre. A házigazda azután megkínálta feketekávéval. Estefelé Pop lefeküdt az egyik szinben.

Reggel hat óra tájban, midőn a házigazda felébredt, megdöbbenve vette észre, hogy vendége kertjében az egyik fára felakasztotta magát. A kiszállott hatósági közegek intézkedésére Pop György holttestét beszálították a törvényszéki boncáni intézetbe.

Új szabályzat készül az állami jövedék cikkek szétosztásáról

(BUCURESTI.) A pénzügyminisztérium új szabályzatot készített az állami jövedéki cikkek szétosztási szolgálatának működéséről. A szabályzatot véleményezés végett már át is küldték a legfőbb törvényhozó tanácsához.

— Irodahelyiségeket keres a vármegyei prefektúra hivatalai részére. Kolozs megye prefekturája ajánlatot kér a város középpontjában levő épület bérbeadására, amely épületben a minimálisan 15 olyan szoba van, amelyek alkalmasak a vármegyei prefektúra hivatalainak elhelyezésére. Az ajánlatok sürgősen a vármegyei ház II. emeletén levő 68. számú szobájába nyújtandók be.

— FELAKASZTOTTA MAGÁT EGY VOLT BÉCSI KERESKEDŐ. Bucurestiből jelentik: Hans Deafta volt bécsi kereskedő, aki anyagilag teljesen tönkrement és elzúllott, a Prahova-uccában levő lakásán öngyilkossági szándékkal felakasztotta magát és meghalt. A valamikor jobb napokat látott volt bécsi kereskedő évek óta a román fővárosban tengette életét, az utóbbi időben azonban szenvedélyes alkoholista lett és az öngyilkosságot is súlyosan ittas állapotban követte el. Holttestének eltemetése a hatóságok megadták az engedélyt.

— JORGA MIKLÓS HAZAÉRKEZETT SVÁJCBÓL. Dr. Jorga Miklós, a kiváló tudós, volt miniszterelnök, koronatanácsos, tegnap Zsombolya határállomáson át visszatért Romániába. Jorga Miklós Zürichből volt visszatérőben az országba. Zürichben résztvett a nemzetközi történettudományi értekezleten. Jorga Miklóst a temesvári vasúti állomáson ünnepélyes fogadtatásban részesítették. A megjelent előkelőségekkel a kiváló tudós rövid beszélgetést folytatott le, majd folytatta útját Bucuresti felé.

Tragikus hirtelenséggel meghalt dr. Vorbuchner Adolf, Erdély román. kat. püspöke

(BÉCS.) Rövid bécsi telefonjelentés közli lapzártá után, hogy Erdély román. kath. püspöke, dr. Vorbuchner Adolf ma délelőtti 10 órakor ott az egyik szanatóriumban meghalt. Vorbuchner Adolf mindössze 48 éves volt és tragikus halála általános és mély részvéteket keltett nemcsak Erdély egész keresztény közéletében, hanem még a másvallású társadalmi körökben is, ahol az ellentét főpásztor rokonszenves egyénisége miatt általános tiszteletnek és közbecsülésnek örvendett Vorbuchner Adolf temetése iránt még nem történt intézkedés.

Aki kétszer halt meg... Tragikus módon halt meg a brallal kikötőben horgonyzó görög hajó gépésze

(BRAILA.) Megrendítő esemény játszódott le a brailai állami kórházban. Néhány nappal ezelőtt a kikötőbe érkezett a Lakonikus nevű görög hajó, melynek Gheorghe Vrailas nevű gépésze olyan súlyosan megbetegedett, hogy be kellett szállítani az egyik brailai szűk ségkórházba. Néhány óra múlva a kórházba való beszállítás után, Gheorghe Vrailas súlyos szívrohamot kapott, elvesztette eszméletét és teste teljesen megmerevedett. A görög hajó egyik matróza elment a kórházba, hogy érdeklődjék a hajógépész állapota iránt. Megdöbbenve látta, hogy az teljesen mozdulatlan, teste már-már kihült, szeméi lecsukódtak, egész teste összeesett és így joggal tételezte fel azt, hogy honfitársa meghalt. A szomorú hírrel visszasietett a hajóra, amelynek parancsnokával közölte, hogy Vrailas meghalt. A kapitány elrendelte a temetés előkészítését, a hajón félárbocra engedték a zászlókat és az elhunyt gépész egyik férfitársa tudatta a gépész Pireusban lakó szülei vel a szomorú gyászhirot. Nagy volt azonban a hajó személyzetének meglepetése, amikor a holttest elszállítása végett jelentkeztek a kórház igazgatóságánál. Vrailas gépész, aki időközben visszanyerte eszméletét és merevgörccse megszünt, teljesen jól érezte magát és mosolygva fogadta tengerész társait, akik holttestének elszállítása céljából a kórházban jelentkeztek. Az örömhír pillanatok alatt elterjedt a hajón, a félárbocra engedett zászlót újlag felhúzták, a „halott” részére megrendelt koporsót visszaadták a kereskedőnek és azonnal új táviratot küldtek Pireusba, Vrailas szüleinek, hogy a halálhír téves volt, Vrailas él és jó egészségnek örvend.

Korai volt az öröm

Az örömet azonban másnap mély szomorúság váltotta fel. A hajó matrózai a gépész egészségi állapota jobbrafordulásának örömeire rendezett nagyszabású tengerészmulatság mámorát még ki sem aludták, amikor harmadnap is elmentek a kórházba, hogy meglátogassák bajtársukat. Am a kórház igazgatósága azzal a szomorú hírrel fogadta a görög tengerészeket, hogy Vrailas gépész az éjszaka folyamán súlyos szívroham következtében most már csakugyan meghalt, holttestét elszállíthatják és tengerész szokásoknak megfelelően temessék el. A görög hajón megdöbbenve fogadták a szomorú hírt, a hajó zászlóját újlag félárbocra engedték és a gépész rokona harmadszor is táviratot küldött Pireusba, közölve a gépész szülei vel, hogy gyermekük most tényleg halott. Vrailas temetése általános és mély részvét mellett folyt le. A gépész holttestét nem boncsátották — tengerész szokás szerint — zsákba varrva a tenger hullámaiba, hanem kaporosba helyezték és a brailai görög templom kriptájában helyezték örök nyugalomra.

Készenlétbe helyezték a hazai angol hajóhadat

Az angol minisztertanács folytatolagos rendkívüli ülése — A szudéta-németek elölgadhatatlannak tartják Prága újabb tervezetét is — A belga külügyminiszter szenzációs cáfolata

(BERLIN.) Szudétanémet körökből származó értesülések szerint lehetetlen elfogadni a prágai kormánynak legújabb ajánlatát sem, annál az egyszerű oknál fogva, mert példának okáért az ajánlat nem foglal határozottan állást a szudéta területek cseh telepeseinek határmegállapítási ügyében. Igaz, hogy az újabb ajánlat nagymértékben közeledést mutat a szudétanémetek által felállított követelések pontjaihoz. Viszont nem eléggé világosan körvonalazza a végrehajtás módjait, úgy, hogy jogos az aggodalom abban a tekintetben, hogy kivétel esetén nem teljesítenék mindenben a megállapodások pontjait. Az sincs még tisztázva, hogy a moravsko-ostravai eseményekért felelős egyéneket milyen büntetésben kívánja a prágai kormány részesíteni?

A RENDKÍVÜLI ANGOL MINISZTERTANÁCS

(LONDON.) Az angol sajtó élénken foglalkozik a péntek esti rendkívüli minisztertanáccsal, amely a késő éjszakai órákba nyúlt el. A minisztertanács ülését ma, szombaton folytatják. A lapok általában rendkívül fontosnak tartják, hogy sem Chamberlain, sem pedig Halifax nem hagyják el egyelőre az angol fővárost. A sajtó találgatni próbálja, hogy Anglia milyen biztosítékot követel Németországtól Csehszlovákia területi épségének fentartása tekintetében. Henderson nagykövét állítólag legutóbb tájékoztatta a berlini vezető köröket az angol kormány állásfoglalásáról e tekintetben.

A HAJÓHAD KÉSZEN ÁLL. Újabb jelentések szerint a kormány rendelkezése készenlétbe helyezték a hazai hajóhad 13 egységét. Jól informált forrás szerint ez az intézkedés a jelenlegi európai feszült helyzettel van kapcsolatban.

KÁNYA SEM MEGY GENFBE (BUDAPEST.) Tekintettel arra, hogy sem Halifax angol, Bonnet francia és Beck lengyel külügyminiszterek nem utaztak el Genfbe a Népszövetség ülésére, Kánya Kálmán magyar külügyminiszter is úgy döntött, hogy egyelőre nem utazik el Genfbe.

Az angol nagykövet Nürnbergben (MQRNBERG.) A Reuter jelentése szerint Henderson angol nagykövet még nem utazott el Nürnbergből, ahol ma délután résztvesz a német nemzeti szocialista párt nagyszabású ifjúsági ünnepén. A távirati iroda tudnivaló azt, hogy Henderson meghosszabbított müncheni tartózkodását felhasználja arra is, hogy újabb érintkezést keressen a német politikai élet vezetőivel a csehszlovákiai kérdés rendezése érdekében.

Runciman pihenője (PRÁGA.) Runciman lord a hétvégi pihenőjét gr. Cerni, Petrogradban levő kastélyában tölti.

MA TEMETIK KNOLL SZUDÉTA NÉMET VEZÉRT

(PRÁGA.) Moravsko-Ostravában ma délután temetik el Knoll szudétanémet párti vezért, aki mint ismeretes az ellenfelegyvercsempészek miatt emelt vád következtében öngyilkosságot követett el és meghalt. A szudétanémet párt

Knoll temetését tüntetés rendezésére akarja felhasználni. A tüntetés esetleges elfajulásának megakadályozása érdekében a cseh rendőrség és katonaság megtette a szükséges intézkedéseket.

Minisztertanács Budapesten (BUDAPEST.) A kormány tagjai pénteken este Imrédy Béla miniszterelnök elnökletével minisztertanácsot tartottak, amelyen folyóügyeket beszéltek meg, de természetesen foglalkoztak az általános külpolitikai és közép-európai helyzettel is. A minisztertanács a késő esti órákban ért véget.

Cáfol a belga külügyminisztérium (BRÜSSZEL.) A belga külügyminisztérium erőiesen cáfolja egyes flamand nacionalista köröknek azt a híresztelést, mintha Franciaország Belgiumot is bele akarná vonni az esetleges háborúba. Cáfolja a belga külügyminisztérium azt a hírt is, mintha Franciaország arra ösztönözné Belgiumot, hogy engedjen szabad átvonulást a franciá csapatoknak Belgium területén amelyek szerződés szerinti kötelezettségük teljesítéséért a Németország részéről esetleg megtámadott Csehszlovákia segítségére sietnének.

Borzalmas szerelmi dráma a budapesti Hűvösvölgyben

(BUDAPEST.) Csütörtökön délelőtt a Hűvösvölgyben a Balázs-féle vendéglő közelében egy gimnázista tanuló fiatal leány megcsónkitott hullájára bukkant. A halott két keze hiányzott és a holttest borzalmas vértócsában feküdt. A gimnázista rendőrt szaladt és a hatósági emberek a nyomozás során megállapították, hogy a halott leány Polyák Magda, a Balázs-féle vendéglő tulajdonosának 19 éves unokahuga, aki csütörtökön délelőtt Tóth József, a vendéglős 19 éves pincérelével kirándulásra ment Tóth József már régebben udvarolni kezdett a csinos Polyák Magdának, a vendéglős azonban ellenezte házasságukat. Valószínű, hogy a csütörtöki kiránduláson határozta el a szerelmes pár hogy együtt mennek a halálba. Erre enged következtetni az, hogy a leány holttestétől néhány száz méterre egy szakadékban megtalálták Tóth József borzalmasan összeroncalt testét is. A pincér eszméletlenül állapotban volt, kihallgatni nem lehetett és kórházba szállítás közben meghalt. A rendőrségnek az a feltevése, hogy a szerelmes pár közös elhatározással ment a halálba. Tóth József először a nála levő éles cserkésztorrel szíven szúrta a leányt, majd levágta kezét s azután harakirit követett el önmagán és felvágott belső részekkel zuhan a szakadék mélyére, ahol megtalálták. A rendőrség intézkedésére a két holttestet beszálították a bonctani intézetbe.

— Popescu Ilariu ügyvéd átköltöztette irodáját Cal. Reg. Ferdinand 47 sz. alá.

— MÁTÓL kezdve minden este elsőrangú cigányzene és kitűnő bableves fűtölthussal a „Vadászkürt”-ben Övárban.

— A nemzetközi szépségverseny eredménye. Koppenhágai jelentés szerint a nagyszabású nemzetközi szépségverseny véget ért. Miss Európának Miss Finnországot választották meg.

— Teherautó-tulajdonosok figyelmébe. A kolozsvári pénzügyi tisztviselők egyesülete értesíti a tehergépkocsival rendelkezőket hogy körülbelül 30-40 vagon tüzfának a hidai járásban levő Miluani községből Kolozsvárra való beszállítására kér ajánlatot. Az ajánlatok szeptember 15-ig a 3. számú adóhivatalhoz, Cal. Reg. Ferdinand 44 szám alá adandók be.

— Török orvos autóbalesete. Szében közelében. Dr. Feridum Frick török orvos, aki Gyulafehérvárról autóval jött Sibiu felé és 70 kilométeres sebességgel robogott az országúton, Sacel község közelében összeütközött Constantin Dicu gazdálkodó lovasszekerekével. A gépkocsi halálragázolta a lovat, a parasztagazda szekerét pedig darabokra törte. Az összeütközés után a gépkocsi még mintegy 50 méter távolságra robogott és csak akkor tudta a török orvos az autót lefékeezni. Az összeütközésnek szerencsére nincsen emberáldozata. A hatóságok megindították az eljárást a török orvos ellen.

Nagy események előestéjén

Irta: HALÁSZ JÓZSEF

1. Néhány héttel ezelőtt a City és a Waal street — ahogy a londoni és a newyorki világtőzsdéket röviden nevezzük — még meglehetősen derűlátóan fogták fel az általános világpolitikai helyzetet. Ez a két tőzsde ugyanis viszonylag elég pontosan jelzi a világpolitika mindenkori alakulását vagy legalább is azokat a reményeket, amelyeket illetékes körök a béke fenntartásához fűznek. Akkor is meglehetősen kritikus volt a helyzet. Ennek ellenére azonban a londoni tőzsde magatartásából szakértők a feszültség legkritikusabb óráiban is azt a következtetést vonták le, hogy Európa és Amerika mértékadó pénzügyi körei nem számolnak a közeli háború lehetőségével. Legfeljebb hosszabb periódusába lép. A dolgok azóta nagyot változtak. A dinamikusan pergő események egymásra torlódása új és valóban válságos helyzetet teremtett Európában. Ezt a válságos helyzetet tükrözik vissza az utóbbi napokban egy londoni, mint a newyorki tőzsdejelentések. A Cityt a dollár emelkedése és ezzel kapcsolatban a font gyengülő magatartása láthatóan nyugtalanította. A világpolitikai problémák tisztázatlanságának hatása mutatkozik abban a jelenségben is, hogy Angliából és Franciaországból újra Amerika felé menekül az arany. Igen, az elmúlt hét eseményei: a francia katonai intézkedések a nérburgi párt-kongresszus, a szudetanémet kérdés bizonytalansága éppen elég okot adtak arra, hogy a világtőzsdék minden tekintetben óvatossá legyenek. Azok is. S ez a jelenség mindennél inkább azt bizonyítja, hogy a békét áhító népek nem hiába aggodalmaskodnak: van elég okuk az aggodalomra.

2. „Soha még nyomatottabb hangulatban, soha veszélyesebb percben nem ült össze a nemzetek szövetségének közgyűlése, mint éppen most...” Ezeket a sorokat diplomáciai és népszövetségi körökben meglehetősen otthonos jónévű újságíró írta és bizony aligha tévedett. Ugy látszik, hogy az egymásnak feszülő London—párisi illetve Berlin—római tengelyek hatóereje most érte el a kulminációs pontját. A világpolitikai feszültség tetőfokára hágott s nagy kérdés tehát, hogy ebben a veszedelmes bizonytalanságban Genf mit tud segíteni? Az a Genf, amelynek ugyszólván sem tekintélye, sem hatóereje nincs. Ereje egyébként soha sem volt, mert azok a diplomaták és államférfiak, akik annak idején megteremtették, éppen csak arról feledkeztek meg, hogy esetleges szóbeli rendelkezéseit megfelelő karhatalommal alátámaszák. Ennek hiányában könnyű volt bizonyos — a Népszövetség összetételével és rendelkezéseivel elégedetlen — hatalmaknak csekély tekintélyt és lejártni. Az előbb említett újságíró a helyzet komolyságára való tekintettel kikérte a Népszövetség egyik legmértékadóbb személyiségének a véleményét. A válasz mindenképpen nagyon érdekes. „Valóban — mondotta az illető személyiség — a genfi tanácskozások most a legfeszültebb légkörben kezdődtek. A nagyhatalmak részéről a legfontosabb személyiségek jöttek el a tárgyalásokra. Ennek magyarázata az, hogy a nagyhatalmak eltökélt szándéka, hogy adott pillanatban újra felhasználják a Népszövetség gépezetét. Vagyis, ha Európában bármely formában bonyodalmakra kerülne sor, Anglia, Franciaország és a többi államok a legnagyobb súlyt helyezik arra, hogy Genf útján megállapítást nyerjen, ki a támadó és ki a megtámadott?”

3. Ez eléggé világos beszéd ahhoz, hogy minden érző és gondolkodó lelkes embert aggodalommal töltsön el. Európa feje felett tehát most megint ott lebeg a veszedelmes Damokles-kardja. És azután? Mi lesz azután, ha a Népszövetség útján meg is tudják az érdekelt hatalmak, hogy ki indította el most megint a rombolás és pusztítás véres lavináját?

Mit segít ez az áldozatokon? Azokon, akiket a repülőgépek bombái darabokra szakgattak? Ki fogja felépíteni a rommá hamvasztott évszázados kulturájú városokat? Mert erről van szó. Ha egyszer megindul a borzalom, nem lesz megállás. Végig fog rohanni Európán s nemcsak talán, de egész bizonyosan más világrészekbe is átszök majd. Bizonyos jelenségek máris arra engednek következtetni, hogy az érdekelt hatalmak vezetői is látják ezt a lehetőséget, vagy legalább is számolnak azzal. A szudetanémet kérdés forrpontra hevítette, azokat az ellentéteket, amelyek egyrészt a London—párisi, másrészt a Berlin—római együttesek között mindinkább elfajultak. Pedig a csehszlovák—német probléma tulajdonképpen csak mellékhatása egy ennél jóval súlyosabb és a világ békéjét veszélyeztetőbb kérdésnek. Nem véletlen, hogy a Times — ez a nagyszílyu konzervatív angol lap, amely tudva levőleg most Chamberlain politikáját támogatja — éppen ezekben a napokban írta egyik vezércikkében, hogy Angliának minden körülmények között meg kell egyeznie a német birodalommal. Igen ám csak hogy a Times cikkirója elfelejtett megemlékezni arról, hogy London milyen áldozatot hajlandó hozni ezért a barátságért? Érthető, hogy a Deutsche Allgemeine Zeitung, válaszulva az angol lap vezércikkére, azt hangoztatja, hogy a csehszlovák probléma végeredményben angol—német kérdéssé nőtte ki magát.

4. Ez az igazság. Minden egyéb csak mellékes jelenség. Mint ahogy az 1914-ben kitört első világháború is tulajdonképpen London és Berlin ügye volt, mert a tengerek feletti hatalom továbbá a nyersanyagok helyek és piacok birtoklása éleződött ki közöttük olyan végetelen, hogy csak fegyverrel lehetett elintézni, most megint gyarmatokért, tehát nyersanyagokért helyekért és a világpiacokért folyik közöttük a vita. Csak természetes hogy Nagybritánia szívesen megegyezzen a Harmadik Birodalommal — ha az egyezmény fejében semmi áldozatot nem kellene hozni. A hagyományos brit egyensúlypolitika számára éppen most nagyon jól jönne a németekkel való barátság, elsősorban Szovjet-Oroszország, másodsorban a Távolkeleten Japán mohó imperializmusával szemben. Az igazság kedvéért le kell szögezni, hogy annak idején, még Bismarck a híres vaskancellár is azon fáradozott, hogy Berlint Londonnal egy kalap alá hozhassa. Az ő koncepciója az volt, hogy Anglia, Németország és a cári Oroszország közreműködésével egy hármasszövetséget hozzon létre. Esztendőnkön keresztül folyt a tárgyalások e tekintetben, de megfeneklettek az angol—orosz ellentétek szikláin. A Romanovok Oroszországa ugyanis nem akart lemondani Nagy Péter cár végrendeletének végrehajtásáról: Konstantinápoly birtok bavevéséről. Ez azonban azt jelentette volna, hogy az oroszok a Dardanellákon át kiutat kapva a Földközi tengerre bár mely pillanatban megzavarhatták volna Nagybritánia Földközi tengeri és általában Közel- és Távolkeleti köreit. Az oroszok egyébként is Afganisztán felőli Kayber-hágón át állandóan veszélyez-

tették a brit világbirodalom legértékesebb kincsét: Indiát.

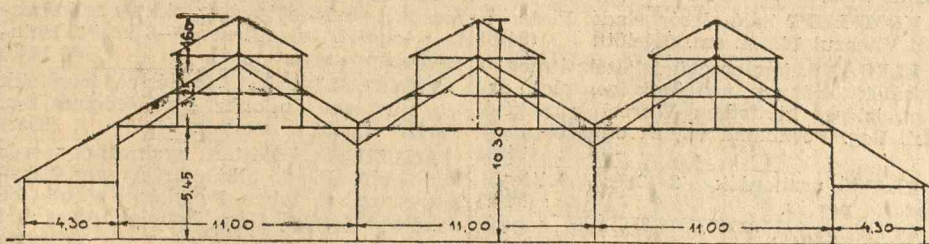
5. A helyzet a 20 esztendővel ezelőtt lezajlott világháború ellenére sem változott. Németország, mint a hamvaiból feléledt phónix madár, megfialodva és megerősödve megint taplraállt és állig felfegyverkezve, követeli Angliától a maga vélt, vagy tényleges jogigényeinek teljesítését. Viszont Szovjet-Oroszország sok tekintetben folytatja az egykori cári birodalom imperialista politikáját. Anglia meglehetősen veszélyes kétélű dilemma előtt áll: Pókeyné módjára választania kell a kettő között, hogy melyiket szeresse? A Harmadik Birodalom éppen úgy veszélyezteti a brit impérium gazdasági és politikai érdekeit, mint a szovjet Csak időrendi kérdésben van különbség közöttük. Moszkva egyelőre alkalmazkodni igyekszik az adott helyzethez és kifelé meglehetősen simulékony politikát folytat. A nemrég lezajlott tömegpörök és kivégzések mintegy dokumentumai akartak lenni a szovjet-külpolitika irányváltozásának. Csak hogy a tulságosan óvatossá London bizalmatlanságát aligha tudják véglegesen leszerelni. Viszont Berlin urai is tudják, hogy Runciman csehszlovákiai küldetésének tulajdonképpen mi áll a háttérben. Érthető tehát, hogy minden eszközt megragadnak arra, hogy Angliának a világ egyéb tájain okozzanak nehézségeket. A Berlin—Róma tengelynek bizonyosan nem kis része van abban hogy Palesztinában sehogyan se tudnak rendet teremteni az angolok. És sok valószínűség szól amellett is, hogy a sokkal egymással élesen szembenálló Irak és Saudi-Arábia ellentéteit német és olasz kezek hidalják át. A hirtelen ki-robbant olasz antiszemitizmus és a Nürnbergbe invitált száztáru arab küldöttség élénken bizonyítja ezt a feltevést.

6. A tengelyek közötti feszültség tehát soha sem volt veszélyesebb, mint ezekben a napokban. Nem véletlen, hogy nagyszílyu amerikai államférfiak és diplomaták éppen most tartják helyénvalónak, hogy tudtára adják az érdekelteknek: egy esetleges európai újabb felfordulás közvetlenül érinti az északamerikai Egyesült Államokat is. Igen, mert hiszen a Tokióig megnyúlt Berlin—Róma tengely veszélyezteti Amerika távolkeleti és Csendes óceáni érdekeit. Ez a magyarázata elsősorban annak, hogy Washington a tátonóg ideológiai és gazdasági ellentétek ellenére igen meleg kapcsolatokat tart fenn Moszkvával is. Az Egyesült Államok kormánya azonban úgy látszik azzal is számol, hogy adott esetben nemcsak a Távolkeleten, hanem az Atlanti óceánon is védekeznie kell bizonyos irányból jövő támadások ellenében. Több mint száz esztendeje már, hogy a roppant kiterjedésű amerikai köztársaságnak e tájakon nem volt semmi féltékenyítője. Nagy oka lehet azonban annak, hogy most ujabban nem csak a Csendes óceánmenti partvidékeit, de az Atlanti óceán felé eső területeit is gyors ütemben megerősíti és mindenképpen biztosítani igyekszik. Az sem véletlen, hogy Roosevelt a köztársaság elnöke és Cordell Hull külügyminiszter igen nyomtatékosan hangsúlyozták Ame-

rikának Angliával és Franciaországgal való kapcsolatát. Legutóbb pedig Bullitt, az Egyesült Államok párisi nagykövete, a Bordeaux melletti Lafayette-emlékmű leplezése során hangoztatta, hogy az Egyesült Államok és Franciaország között eltipphetetlen barátság szálai fűződtek. Ezért a barátságért Amerike messzemenő áldozatokra is hajlandó. Ez is világos beszéd volt és mindenki megérthette, mire céloz az amerikai nagykövet.

7. Halifax angol külügyminiszter nemrég egy beszédében azt mondotta, hogy Anglia nem hajlandó semmiféle világnézeti háborúba keveredni és el tudja képzelni a barátságot olyan országokkal is, amelyeknek más kormányzati rendszerek van. Nem sokkal később Daladier francia miniszterelnök és Bonnet külügyminiszter majdnem hasonló nyilatkozatot tettek. Már most a tárgyalgosan gondolkodó emberek előtt önkéntelenül felvetődik a kérdés: Csakugyan át lehet-e hidalni az ugynevezett demokratikus vagy fasiszta államok ellentéteit? A felelet erre egyszerű: Lehetne, mert tulajdonképpen csak formai ellentétekről van szó közöttük. Vagyis más és más eszközökkel és formában egy és ugyanazt a célt akarják elérni: mennél több nyersanyagot biztosító gyarmatot birtokolni és kész ipari és egyéb terményeik számára a világpiacokat biztosítani. Egy szóval a lényeg szempontjából tulajdonképpen nincs különbség közöttük. De éppen ezért végzetesnek néheznek látszik a fennálló ellentétek át-hidalása. Valamiképpen két dudás egy csárdában nem fér meg, éppen úgy az egyazon cél felé törekvő ellenfelek is csak a legkritikább esetben tudnak békésen megoztozni az áhitott zsákmányon. A Berlin—Róma tengelynek ez volt a szülőke, mint ahogy a Páris—Róma együttes is éppen ezért tart olyan elválaszthatatlanul össze. Miután a Harmadik Birodalom szépszerével és a maga erejéből nem tudta mindeddig vissza szerezni egykori elvett gyarmatait, kezdet fogott Itáliával, amely úgy érezte, hogy keveset kapott azokért a tagadhatatlanul nagy áldozatokért, melyeket a világháború során az antant kordiale oldalán hozott. Tokiót is azért vették harmadiknak maguk mellé mert a távolkeleti országoknak is sok követelése van közös ellenfelükkel: Angliával szemben.

8. Pillanatnyilag ez a helyzet. A tagadhatatlanul fenyegető veszedelmekkel szemben hiába próbálja Delbos volt francia külügyminiszter Itália felé megmagyarázni, hogy Páris és Róma tulajdonképpen testvérek, akiket bizonyos ellentétek választottak el egymástól. Az is igaz, hogy Franciaország és Itália érdekei a Földközi tengeren és Észak-Afrikában sok tekintetben megegyeznek egymással. Ezzel szemben azonban a Giornale D'Italia félreérthetetlenül megmagyarázza egy minapi cikkében: „Nekünk Angliával van elintéznivalónk, mi tehát éppen azért álltunk a németek és mohamedánok mellé...” a Berlin—Róma tengelynek az az értelme, hogy a Harmadik Birodalom támogatja Róma Földközi tengeri és afrikai érdekeltségeit Angliával szemben, viszont Itália Berlint segíti középeurópai és a Duna-medence vonulatában támasztott követeléseit tekintetében. Ezért nem békülhet meg Páris Rómával mert ugyanakkor Anglia védi Franciaország középeurópai érdekeltségeit. Berlin expanziós terveivel szemben. Mint látjuk, ezen és azon az oldalon is érvényesül a mondás: Kéz kezét mos. De ugyancsak éppen ezért kavargó egyre hevesebben a szudetanémet probléma, tombol változatlan lendülettel a spanyol polgárháború és robbannak nap mint nap Palesztinában az arab terroristák bombái. Hogy a most ujabban üledő nemzetek szövetségének tárgyalásai milyen befolyást tudnak majd gyakorolni az egyre inkább elfajuló világpolitikai helyzetre, azt majd a legközelebbi napok eseményei fogják megmutatni.

1320 m² alapterületű 3-as beosztású, faszervezetű bármilyen ipari célra alkalmas épület Oradean eladó. Felvilágosításokkal „HERCULES” S.A. Díciosanmartin szolgál.

Ápróhirdetést lapunkra felvesz

könyvüzlet is. Memoranduliu 16.

Apróhirdetések FIGYELEM!

Tekintettel arra, hogy egy újabb rendelkezés értelmében az új apróhirdetési tarifa életbeléptetését a sajtó és propagandaügyi minisztérium 15 nappal elhalasztotta apróhirdetési díjszabásaink szeptember 15-éig a régiékné maradtak.

LEVELEZÉS

ARANY fogakat, gyémánt és brilliáns árgyákat (akár tört állapotban) állandóan veszünk. Casa Orologeler, Ema Weisz, Cluj, P. M. Viteazul 11. (T 1269)

LEGOLCSÓBB Grünfeld szörmeszalonn, Cal. Reg. Ferdinand 13., udvarban. (9148)

GYÖZÖDJÖN meg, hogy új bundákban, gallérozásban és átalakításban még mindig Bixenspáner szörmeszalonna vezet. Calea Regele Ferdinand 3., udvarban. (T 1270)

Villanyondolálás bécsi mintára, bécsi szerekkel, biztos siker. 14 perc alatt hullámos haját nyelünk, 8 havi garancia mellett.

MÉLYEN LESZÁLLÍTOTT ÁRAK!

NIZZA

HÖLGYFODRÁSZ-SZALON

C. REG. FERD.

30.

Hajfestés választékos színekben, viz-, vasondolás, női hajvágás és manikűr. Olajpakolás gőzpárolással, kopaszodás, hajhullás ellen.

31 éves biztos állami állással rendelkező fiatalember keresi özvegy, vagy elvált asszony ismeretségi, akinek némi hozománya is van. Leveleket „Házasság” jelíggel a kiadóba. (9436)

40.000 lejű jövedelmező ingatlanl férfi jövedelmező asszony 40-es évekre lévő intelligens nyugdíjlehetőséggel, vagy biztos jövedelemmel rendelkező szeretetre vágyó uriemberhez. „Ha Isten akarja, én is akarom” jelíggel portózzott leveleket a kiadó továbbít. (V T 1276)

KÖZÉPKORU diplomás férfi, csinos urihölgy ismeretségi keresi. „Dr. Y.” jelíggel kérék válaszokat, teljes címmel a Novába. (P 543)

JEGYEZZÜK a címet. Függyönyök, ágyterítőnek, asztalterítőnek legújabb a törvényes védett vert csipkeszővet. Kívánt méretben DER-BESC függönykellékszakszövetben, Gólya-áruház feletti emeleten. (9116)

ADÁS-VÉTEL

EGY új téglaház bankteher miatt sürgősen eladó. Cim a kiadóba. (8969)

PERZSÁSZONYEGEK, képek, képkerek művészi kivitelben legolcsóbban, részletfizetésre is beszerezhetők: „Unicum”. Telefon 2965. Cal. Marechal Foch 5-a. (T 1266)

ELADÓ olcsón Str. A. Muresanon egy sarok házhely, 30 méter fronttal. Cim: Str. A. Muresan 98. (8866)

MINDENFÉLE textil, ruha- és pongyola maradványok legolcsóbban Cal. Reg. Ferdinand 53., udvarban. (7948)

BELVÁROSI jövedelmező házak, kertek is. eladók. Str. Bratianu 37. (7938)

JÖMENETELÜ fűszermalom családi okok miatt sürgősen eladó. Piața Mihai Viteazul 33. (8832)

TOPOLYAHÁLÓ, mindenféle butorok olcsón eladók. Cal. Decebal 3. Veszek használt butort. (6481)

KERESEK azonnal megvételre játszó babakocsit. Keller, Str. Gen. Poetas 23 Gázgyár hátsó bejáratánál. (9249)

BERKEL mérleg, kézimunka függöny eladó. Str. Carpaților 25. (9252)

ELADÓ egy negyedholdas hely bekerítve, Str. Maxim Covaciu. Érdeklődni: Str. Dumbrava Rosie 16. (9310)

EGY új barna selyem csikóbunda olcsón eladó. Értekezni: Str. Oct. Goga 9. Földszint 2. (9323)

ELADÓ 150 darab fajtyuk „Leghorn”, 3 darab öthónapos tiszta fajú 90 kg-os „York”-i malac. Érdeklődni lehet: Strada Vulturului 12. (Donat). (9337)

1060 négyzetméter terület, lakható ház, 65 gyümölcsösfa 62.000 lejért eladó. Colonia Simeseni, Str. Prutului. (9403)

KÖZPONTBAN, nagyon forgalmas helyen teljesen berendezett, összes engedélyekkel ellátott biztos vevőkörrel bíró, kimutathatóan jól jövedelmező fűszerüzlettel ellátott, több komfortos lakásos sarokház családi okok miatt eladó. Universal, Str. Reg. Maria 20., földszint 4. (9345)

BEVEZETETT órászület áruval és teljes felszereléssel eladó. Értekezni: Goldmann órászületben. P. M. Viteazul 13. (9363)

SÜRGŐSEN eladó háló, ebédlő, szalon, rádió, üzleti pult és sok minden más. Cal. Reg. Ferdinand 55. (9370)

SZIVATTYUKUTAK, (beverőkutak) üzembhelyezve, gyári áron részletfizetésre is. Cluj, Str. Negru Voda 1. (T 1263)

MODERN konyhabutorok minden színben kapható. Str. Baritiu 10. (9180)

ELADÓK ablakok, ajtó és fedélcserépek. Str. Donat 4. (9250)

MEGKEZDŐDÖTT a cluji kiskorúak javítottíztetésében készült szép és modern kivitelű gyermekkocsik és sportkocsik eladása. Lerakat: Cal. Regele Ferdinand 19., az udvarban és a Bodner bazárban, olcsó gyári árak. (9253)

ELADÓ 800 négyzetméteres parcella Schultz kertészettel szemben. Érdeklődni: Cal. Reg. Ferdinand 141. I. em., ajtó 8. (9404)

ELADÓ Hoffer herefejtők, négylábos, üzelmképes állapotban. Érdeklődni: Emanuel Rosenbeum, Reghin. (V 9412)

HÁROM lakberendezésből álló kertés ház nagyon olcsón eladó. Cim: Str. Subdeal 8 szám. (9417)

ELADÓ három szobás, konyhás családi ház. Str. Căp. Ignat 11. (P 510)

JÓKIVITELÜ modern díó telehálók sürgősen eladók minden elfogadható árban. Str. Gen. Poetas 2., asztalos. Megtekintethető: vasárnap 2-5-ig. (8258)

ÓCSKARUHÁKAT jó árban eladhat, olcsón vásárolhat Grosznál, Str. Memoranduliu 4. (P 476)

TALPAT, BORT, JÓ SZAKEMBER CSAK HOLLANDUNSÁL VESZ. REGELE FERDINAND 65. (T 1200)

KABÁTSZÖVET

maradékok, ruhaszövetek, vásznak, damaszatok, pongyola anyagok felárban. Str. Măloasă 19. Sámuelnél. (9341)

FÜSZER-CSEMEGE-BERENDEZÉS kemény fából, igen szép, teljesen felszerelve, esetleg részben is, jó bonítás esetén hosszabb lejáratra is eladó. Értekezni: Sigmund S. A. in lichidare, Cluj, Str. Matia 5. 15-16 óra között.

TÖBB LAKÁSOS kisebb házat keresek megvételre. „Jövedelmező II.” jelíggel a kiadóba. (9039)

KIS Wertheimkasszát keresünk megvételre. Cimeket „Kassza” jelíggel a kiadóba kérünk. (T 1229)

ÓCSKA ruhát, télikabátokat veszek, igen nagy választékban, olcsón eladók. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (9059)

ÖSSZKOMFORTOS kertés családi ház eladó. Str. Iuliu Cezar 14. (T 1233)

ELADÓ gerenda, ajtó, ablak, kő és mindenféle építkezé anyagok. Str. Bratianu 10. (9364)

FORD 8 kifogástalan állapotban és gumikkal eladó. Szabó garage, Cluj. (9387)

CSALÁDI ház eladó az Iris-telepen, részletfizetésre is. Érdeklődni: Str. Cogălniceanu 3., portar. (9382)

FILE ágyterítő, szőrók (függönyök), ebédlőabronsz, kisebb terítők eladók. Str. Stroescu 10. Grosz. (9374)

SZENAFÜ Elővölgyben 7 hold eladó. Asztalos ügyvédnél, Str. Iuliu Maniu 43. (9394)

SZÉP telek Colonia Simeseni, közel a főúthoz sürgősen eladó. Értekezni: Str. Stf. Gheorghe 24 alatt. (9428)

ELADÓ erős hangú Philips rádió 120 V. áramra is használható. Cluj, Str. Iuliu Cezar 27-a. (9445)

KOMPLETT háló olcsón eladó. Piața Mihai Viteazul 14., II. em. délelőtt. (9426)

ELEGÁNS, jóminőségű felöltők, átmeneti kabátok, öltönyök, nadrágok igen olcsó árban, izléses kivitelben Wurcel konfekció, Cal. Reg. Ferdinand 14., az udvarban. (9464)

ELADÓ vashordók 2-3 és 400 literig. Astoria portás. (9467)

KALAPÜZLET, régi jól bevezetett, belvárosban lakással együtt kíváncsiorlás miatt átadó. „Összbér 3000” jelíggel a kiadóhivatalba. (9472)

RÁDIÓ 3 plusz 1 Blaupunkt eladó. Str. Mico 5., portásnál. (9481)

KERESÜNK megvételre teljesen jó állapotban lévő üzelmképes 14 HP benzinnmotort. S. A. „Drumari” Str. Sincal 14. (9487)

NŐI varrógép „Nauman” súlyszethető, teljesen használatlan, új eladó. Lei 7000. Str. Budai Deleanu 13-a. (9492)

ELADÓ belvárosban szoba, konyha és két kis szoba 142.000. Érdeklődni: Str. Paris No. 37. (9491)

SZEKRÉNYEK, ágyak, éjjeliszekrények olcsón eladók. Cal. Reg. Carol II. 36., asztalosműhely. (P 542)

JÓKARBAN levő drapp színű sportkocsi eladó. Iordan, Str. Gelu 10. (P 544)

ELADÓ automata Berkel, 10 kgr., vagy 5 kgr. Semberg mérleg. Str. Bucovina 36. (9377)

JÓKARBAN levő mély gyermekkocsi eladó. Str. Artelor 20. (9439)

JÓKARBAN levő gyermek sportkocsi eladó. Str. Prof. Marinescu 13. Greterné. (9437)

FAJALMÁT I-a minőségűt megvételre keresek. Gilovics és Papszt, Cluj, P. Unirii 16. szám. (P 522)

ÜRES telek, ráfizetéssel elcserélném házastellekkel. Cim a kiadóban. (P516)

40-50 Kw-os, 220-380 voltos váltóáramu dinamót keresünk megvételre. „Hercules” SA. Diciosánmartin. (V T 1261)

VESZÉK használt gyapjufűsű gépet és egy használt 3 fázisú 4 HP. villanymotort. Ugyanott eladó egy triörrosta. Frank, Str. Reg. Carol II. 40. I. G. Duca, jud. Odorheiu. (V T1260)

ELADÓ egy régi háló és ebédlő butorok. P. Cuza Vodă 8., földszint. (9456)

WINCHESTERT jó állapotban lévő megvételre keresek. Leveleket „Hubert” jelíggel a Novába. (P 533)

CSALÁDI házat keresek megvételre a Str. Oăsanu útjelen környékén, 40.000 lej készpénz, havi 2-3000 lej törlesztésre. Cim Polgári Önségélyző Egyesület, Str. Saguna 2. szám. (P 527)

MEGVÉTELRE keresünk használt, de üzelmképes állapotban egy mutfeder gyapjúgép, egy szallagfűrészt, egy 6-10 Kw. forgóáramú kisdinamót, egy tűzfecsken-dőt és 8 méter gyárikéményt bádógból 25 centi átmérőben.

ELADÁSRA ajánlunk használt, üzelmképes egyesültgyártmányú, forgóáramú, 26 HP. 380 voltos, de 150 voltira is alkalmazható villanymotort. Valea Somesului SA. Cluj, P. Corvin 3. (T 1282)

EGY telek eladó, 12 széles, 90 hosszú be van kerítve, rajta egy szoba, kut, fiatal gyümölcsös fákkal. Cal. Dorobanților-i várnál betérni belső uccába. Érdeklődni lehet: Egrinél. (9482)

TÖBB méheslád eladó. Str. Dobrogei 18. szám. (9477)

HÁROM szoba, konyhás családi ház belvárosban eladó. Értekezni: Str. Rudeanu 26. szám. (9483)

ÁLLAST KERES

GYÖNYÖRÜ MOSÁST, VASALÁST, nagytakarítást vállal jobb házaknál lelkiismeretes nő munkásnő. Cimeket „Lelkiismeretes” jelíggel. (9077)

KÖMÜVESMESTER építészeti, vagy irodai munkát keres, vidéken is. „Gyakorlott” jelíggel Novába. (P460)

INTELLIGENS urileány gyermek mellé állást keres. Cimeket „Mária” jelíggel. (9430)

ÜZEMVEZETŐ fémipariskolát végzett, 16 évi irodai és üzemi gyakorlattal állást keres. „Jó munkaerő” (9401)

MAGANYOS ur háznál gyermektelen, iparos család házmesteri állást keres. Az asszony esetleg főz. Cimeket „Gyermeektelen” jelíggel. (9470)

ÁLLAST KAPHAT

KÖTELYGÁRTÓ munkásokat állandó alkalmazásra, ugyanitt tanulót teljes ellátással felveszek. Molnár kötelegyártó Aiud. (V T 1245)

KÖTŐNÖKET és varróleányokat, akik tricotage szakmában már dolgoztak felvesszünk. Helios, Str. Paris 38. Ugyanott kifutófiu is alkalmazást kap. (T 1244)

SOFOR, gyermektelen házaspár, ki házmesteri teendőket is végez okt. 1-re alkalmazást kaphat. Jelentkezés 5-6 között Heinrich szappangyár. (T 1243)

TANULÓLEÁNY fizetéssel felvétetik iparművészeti szalonba, Str. Neculcea 2-a. Farkas cipőüzlet mellett. (9352)

TEXTIL és kötöttáru szakmából erős kiszolgáló állandó alkalmazást nyer. Kirakatrendező előnyben. Fényképes ajánlat be nyújtandó. Szegő Géza, Popular, Albaulua. (V 9353)

RÖVIDÁRU szakmában jártas elárusító nőt felvesszünk. B. B. Cluj, Cal. Regele Ferdinand 20. (T 1254)

ALKALMAZÁST nyer előkelő régi biztosított társulatnál jó megjelenésű, kellő összeköttetésekkel bíró üzletszerző, vagy üzletszerző. Ajánlatok „Munkaerő” jelíggel a kiadóba. (P 472)

Az utlevél

és vízumrendszer lejárta!

Ezután mindenki vehet heti 50 lej részletfizetésre I-a, kézzel készített női és férfi cipőket, szandálokat és női fehér cipőket leszállított olcsó árakon.

„ARCO”

cipőkereskedelmi vállalat, Str. Memoranduliu 25. Telefon: 18-25.

FÉNYKÉPÉSZ segédet, perfekt retusőrt, külső felvételekhez is értőt azonnal felvesszek. Foto Sport, Tg.-Ocna, jud. Bacău. (V T 1273)

KAROSZÉRIA munkára önálló vas- és fa munkásokat felvesszünk. Pap, Cal. M. Foch 99. (9308)

HÖLGYFODRÁSZ segédet keresek nőt és férfit. Cimeket „Mesterkkönyvel előnyben” jelíggel a kiadóba kérek. (7180)

GYAKORLOTT dobozkészítő munkásnőket felvesz Hercules, Calea Marechal Foch 99. szám. (9397)

IDŐSEBB ur kitünően főző, mosni, vasalni tudó éves bizonyítványokkal rendelkező románul tudó házvezetőnőt keres, aki szobainassal a lakást rendben tartja. Csak is komoly középkorú nők jelentkezzenek. Cal. Reg. Carol II. 11. (9420)

KÉT urileányt felveszek varrni tanulni. Str. Matia 5. Érdeklődni a házimesternél. (P 513)

EGY fiatal cukrász-segéd állandó munkára felvétetik. Cim a kiadóban. (9454)

PERFEKT mindenest keresek azonnali belépésre. Cim a kiadóban. (9451)

KERESÜNK BUCURESTI EZÜSTÁRUGYÁR részére „Hohlbesteck, Schaubert, Galanteria és Schleifer szakmunkást”. Érdeklődők forduljanak Fried késműveshez, Cluj, Str. Regina Maria 27. (9449)

MŰHELYVEZETŐNÖT, vagy társnőt keresek francia női szabóssághoz. Csak kiforrótt elsőrangú egyének jelentkezzenek. cim a kiadóban. (9465)

KERESÜNK vidékre szakácsnő-mindenest havi 1000 lej fizetéssel azonnali belépésre. Jelentkezni a Newyork szálloda portásánál. (9471)

KERESÜNK azonnali belépésre megbízható éjjeliőr. Román nemzetiségű nyugdíjas előnyben. Valea Somesului Fatelep. Dermata bőrgyárral szemben. (T 1277)

CIPÉSZSEGÉD textmunkára felvétetik. Jelentkezni: Andor bőrzület, P. M. Viteazul (9480)

EGY jobb megjelenésű borfiu vendéglőbe felvétetik Cal. Moșilor 6. Szilveszternél. (P 531)

KERESEK egy kéményseprősegédet okt. 1-re. Nodohsi Adrian, Ludus, Jud. Turda. (V T 1278)

KERESEK élelmiszerüzletbe óvadékos nőt azonnali belépésre. „10.000” jelíggel. Birou Frenkel, Turda. (V T 1279)

CUKORGYÁR Erdély egyik nagyobb városában keres a dessert postra elsőrendű áruk készítéséhez értő segédet. Dra-géhez értők előnyben. Részletes ajánlatok, fizetési igények megjelölésével „Dessert” jelíggel e lap kiadóhivatalába kéretnek. (V T 1280)

GARANCIAVAL rendelkező férfit, vagy sőt keresek trafikba. Cim a kiadóban. (9497)

KÜLÖNFÉLEK

HARISNYA-SZEMFELSZEDÉST azonnali elkészítésre olcsón vállalko. Harisnyaház, Cal. Regele Ferdinand 29. (T1253)

TORDAI háziasszonyok! Ingyen tanít kötni az Iris kézimunkaüzlet. Kötött ruhának legdivatosabb gyanpuanyagok dívatszineken, függönyanyagok minden sz lességben, nagy választékban! (v T 1241)

ÉNEKÓRÁKAT adok Farkas Ödön metódussal. Értekezni: Str. Fântânelei 94., délután 4-6-ig. (9227)

EZÜSTMŰVES műhelyemben dísz tárgyakat, gyertyatartót, cigarettatárcát, puderdobozt, tálcákat készítek jutányosan. Javításokat olcsón vállalko. Fazekas ezüstműves mester, Str. Gh. Barițiu 8. (9320)

HARISNYA-SZEMFELSZEDÉST azonnali elkészítésre olcsón vállalko. 11-es harisnyaház, Cal. Regele Ferdinand 11-a. sz. (T 1252)

FORDÍTÁSOK, másolások, gépelések. Simon Fordítóiroda, Str. Reg. Maria 13. (P 514)

EPRUVETTÁKAT, fióla kakt, orvosságos tubusokat készítnék és javítunk. Gyártunk különböző laboratóriumi cikkeket. Cluj, Piața Carolina 1. (9455)

HA nem fél az igazságtól, keressen fel, megmondok Önnek mindent. Myriam, miniszterleg engedélyezett grafológusnő. Str. Barițiu 28-b. (8375)

Aramvonal...

Az újságírás mesterségének van egy különös mérete: mindent olyan hosszasan kell megírni, mint amilyen fontos és érdekes maga az esemény, vagy az, aki ír, vagy akiről írnak. Ha a cselédleány marólugot ivott, erről elég három sor. Ha a nagysága iszik marólugot, erről esetleg egész hasábokat kell írni. Ez a helyi vonatkozás mérete. A világeseményeknek a „singelése” aszerint történik, milyen fontos az esemény az egész emberiségre és milyen hatással van ránk nézve.

Az a jó szerkesztő, aki ezt a méretet okosan tudja alkalmazni. S itt azonnal bókot kell mondanom a kolozsvári sajtónak. A múlt héten Lindbergh látogatásával kapcsolatban kitűnően eltalálta a mértéket Lindbergh világsztár. Ez kétségtelen. Olyan ember, akiről az összes világlapok írnak s akinek minden lépését számon tartja a sajtó. Talán egyedülálló ebben a tekintetben. Sem politikus, sem művész, sem sportnagyság, sem bűnöző vele nem versenyezhet. A kolozsvári sajtó még megelégedett azzal, hogy egyetlen napon egyetlen hosszabb-rövidebb cikkben emlékezzék meg róla. Megírták, hogy itt volt, hogy leszállt és megszállt, hogy ideges és fáradt volt. Aztán — vége.

Ez a mi helyi honszeretűnknek egyik legkésebb fokmérője. Itt nem nőnek égig a fák. A kolozsvári közönséget csak az igazi nagyságok mozgatják meg. A repülőtéren nem szorongtak ezek és nem rendezett spontán faklyásmenetet a nép. A legtöbb ember éppen, hogy tudomásul vette, hogy itt volt Lindbergh, emlékeztetve véste, hogy ő az aki az óceánt először átszelte és ő az, akit a gangszterek olyan szörnyen megkínáltak. Nem volt hajlandó azonban arra, hogy a véletlen szerencse és szerencsétlenség mérlegelést tülzamba vigye. Hogy másfélmagig egyfolytában repült és kibírt? — Láttunk mi már játékkaszinói krupié, aki 48 óra hosszat el nem mozdult az asztal mellől és megfeszített figyelemmel kísérte a játék minden mozzanatát. Nemcsak, hogy nem jegyzi fel róla ezt a teljesítményt a történelem, de még a szokásos csodálkozás sem kíséri teljesítményét. Hogy a halállal kacérkodott? — Ez kétségtelenül nagyobb teljesítmény, de hol van ebben valami rendkívüli? Hát a hadviseltek nem kacérkodtak milliószámra a halállal négy, vagy öt éven keresztül? Masiroztak naponta 30—40 kilométert egy órát, vagy még annyit sem pihentek, mentek tovább, összetalálkoztak a muszkával és szépen, csendesen észrevétlenül a fűbe haraptak. Mondjuk, hogy ez nem teljesítmény, mert meghalni nem „kunszt” és nem is nehéz, de átélni száz vészélyt érezni óráról órára, percről-percre a halál kaszájának suhintását, ez legalább jelent annyit, mint ülni a párnázott bőrülésben, nézni a műszereket és figyelni a motor berregését.

Lindbergh nevét azzal tette híressé, hogy először repülte át az óceánt. Minden, ami azután következett, csak mellékjáradék a személyének. Ezek közül gyermekének elvesztése tényleg borzalmas esemény. Ezért kiérdemli az egész világ részvétét. Sajnos ebben nem egyedülálló. Másnak is elrabolták és meggyilkolták a gyermekét, anélkül, hogy az egész világ könnyeket hullatna miatta. Pedig ezek a könnyek kijárnának minden ilyen tragikus eseményért. Lindberghet nem azért övezte világszónalóm és részvét, mert szülő volt, hanem, mert ő az a bizonyos világnagyság, akinek teljesítményét olyan gyönyörűen felfujta az amerikai reklám. Hol marad el Lindbergh teljesítménye a Lilienthalé megett, aki tulajdonképpen először repült és uttörésének mártírja lett és hol marad el a Wright-testvérek megett, akik a motor és propeller alkalmazásával tulajdonképpen felfedezői a repülésnek? De még az újabb események mellett is eltörpül a nagy garral hirdett repülés. Még a légi gebe pilótája is nagyobb hős mint a „szőke” kapitány.

Az emberi bátorság és hősiesség csak akkor alkot maradandót, ha eredményei egy nemzetnek, vagy az egész világnak hasznát szolgálják. E tekintetben bizo-

nyára értéket jelent Lindbergh teljesítménye, mert úgy az, amit tett, mint az a mód, ahogyan azt a világ közvéleménye elé tárták, bátorítólag hat magára a repülés fejlődésére és a repülőkre, akik a halhatatlanság fényét látják ragyogni maguk előtt. De vajon minden lezuhanó repülő halhatatlanná válik-e? Vagy minden bravuros repülő világsztárrá „avanzál-e”? Itt van elrejtve a mérleg egyenlőtlenségének a csirája s ezért nem lelkesedik mindenki maradék talanul a sztárokért.

A szívkesérleteket, amelyeket a colonel végez, talán inkább lehetne besorolni a nagy események közé. Géppel hajtott emberi szív. Ez igen. Nem lesz több érelmeszesedés, szívkoszorú-gyulladás, szívméhvadás, trombózis. Ha ezek a kísérletek komolyak, valóban megérdemli a fáradt és ideges ember a világ csodálatát és háláját. Egyelőre azonban

csak a hire van meg a felfedezésnek. A gyakorlatban semmi sincsen komolyan megvalósítva. Miért előlegezzük tehát a bizalmat és csodálatot?

A kolozsvári sajtó beszámolóit, kétségtelen, bizonyosfokú elégedetlenség és bosszu kísérte, mert a világsztár elzárkózott a sajtó elől. Ez is jellemző tünet az emberi nagyság megítélésére. Aki nem bírja el a nyilvánosságot, ritkán szokott nagy ember lenni. „Sine ira et studio” (harag nélkül és a dolgok áttanulmányozásával) kell az eseményeket követni és mindenképpen igazat adni a kolozsvári közvéleménynek. Az a közönség, amely zsufolásig megtöltötte a színház termét, amikor a nagy zenei költő, Mascagni itt volt, nem akar ünnepegni olyant, aki az ő lelkét nem tölti be maradéktalanul.

(bj.)

Az elegáns férfiak szabója

Gál Vételkötelezettség nélkül tekintse meg Strada J. Maniu 4. alatti legmodernebb szövetraktárat

A NAGY „TERRA INCOGNITA” OROSZORSZÁG MA

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A napokban egy Kolozsváron átutazó német mérnökkel beszéltem, aki Oroszországból, — többévi ott tartózkodás után — az elmúlt hónapban jött el és rövidesen hazájába, Németországba tér vissza. Őt találtam alkalmasnak arra, hogy Oroszország mai helyzetéről némiképp tájékoztasson. Amit tehát alább megírok, az elég hiteles forrásból ered.

Oroszország területe 22 millió 600 ezer négyzetkilométer. A cári idők alatt lett ilyen nagy és 1500 óta évenként mintegy 51.500 négyzetkilométerrel nőtt. (51.500×438=22.557.000). Az ország tehát 6 évenként akkora területtel nagyobbodott, mint a mai Románia. Megbízható statisztika szerint az orosz birodalom a cárizmus alapításától annak bukásáig naponta 142 négyzetkilométerrel nőtt. A cárizmus azonban csak hódítani tudott, de gyarmatosítani és telepíteni nem. A keletázsiai tartományok és Szibéria több, mint 300 éven át, lakatlan pusztaság voltak. Ezek az óriási területeken — amelyeknek semmi féle értéket nem tulajdonítottak — csupán 11 millió ember élt. Ma már tisztában vannak azzal, hogy az orosz birodalomnak a gazdasági éltető forrása: Ázsia, ahonnan a szén, réz, ón, ólom, nikkel, platina és arany szükségletét fedezi. Megszűnt tehát a régi állapot, amelyben Dél- (Ukrajna és Turkesztán) termelt és Észak-Oroszország fogyasztott. Ma az európai Oroszország fogyaszt és az ázsiai termel. A leggazdagabb terület Közép- és Kelet-Ázsia, Nyugat- és Kelet-Szibéria, de különösképpen a Bajkál-tó a Behring-szoros és Vladivosztozk háromszögében található.

Az orosz politika, harmadik ötéves gazdasági terve 1937—1942-ig szól. Tervehez híven egész erejével az ázsiai és

szibériai területek védelmi vonalát építette ki. De Nyugaton a nemzeti szocializmus megbuktatását, Keleten pedig a sárga faj terjeszkedésének megakadályozását célozza.

A legújabb statisztika szerint a szovjet-unióknak 162 millió lakosa van. Az utolsó öt évben, 1933-tól a lakosság 14 millióval szaporodott. Tehát évenként átlag 2 millió 800 ezer lélekkel. Ezt az iramot véve alapul, 1950-ben, a XX. század közepére, a szovjet-unióknak — 400 ezer híján — 200 millió lakosa lesz. A népesedési kimutatás szerint 1914—1920 évig a világháború, a különféle polgárháborúk és az óriási éhínség több, mint négy millió orosz pusztítottak el. Az utóbbi évek népesedési szaporulata azonban — amint fentebb láttuk — egyre emelkedő tendenciát mutat.

Az orosz unió légierije hivatalos kimutatás szerint 1500 felderítő, 1200 vadász és ugyanennyi vízirepülőgép, 800 csatarepülő és 700 bombavető. Oroszország 1938-ban tehát 5400 elsővonalban levő hadirepülővel rendelkezik. Ezek a szovjet-unió gyáraiban készült repülőgépek óránkénti négyszáz kilométeres sebességgel szelik a levegőt.

A külföldi és főképpen német mérnökök és technikusok legutóbbi kiutatisításának tulajdonítható, hogy az orosz légi fegyverek anyaga nem veszi fel a versenyt a többi európai államok hadirepülő-anyagának minőségével. Pedig a z orosz birodalom az anyag-gazdagságának igen klasszikus országa. A szovjet-orosz technikusok úgy látszik még nem egészen képesek a mai modern motorok szerkesztésére.

A szovjet köztársaságok unióját 1919 június 1-én proklamálták, de a 19 éves uralmi idő alatt ez az ország képtelen volt — legajább is mérnökünk szerint

Tökéletes
eleganciát nyújt

a
czink

által tisztított
és festett ruha

Próbálja meg!

GYOMORÉGÉSÉT
azonnal megszünteti a

Bicsadi gyógyásványvíz

Nincs speciális belorvos az országban, aki ne ajánlaná a Bicsadi vizet gyomorsavtúltengésnél, különböző gyomor-, bél-, vese-, epe- és holgybántalhnaknál. Gazdag jó és bromtartalma teljes gyógyhatást eredményez. Borhasználatlaltal üdítő és kellemes íze van. Kapható mindenütt. Vezérképviselőt és lerakot Románia részére: CLUJ, CAL. REG. FERDINAND 97-99. VIZI-PALOTA.

— olyan kitűnő minőségű erőket termelni és olyan elsőrangú motorokat konstruálni, amelyek a többi külföldi államok felszereléseivel egyenértékűek lennének.

A vörös hadsereg militáris értéke kétségkívül óriási anyag, amely még egyre erősödik, mégis itt is, ami már a cárizmus alatt is hiányzott: mintha hiányozna a nagy és kiváló hadvezérek. A tisztek technikai kiképzése is mutat kisebb fogyatékosságot a hadseregre pedig az állandó belpolitikai harcok gyakorolnak óriási és káros befolyást. A jelenlegi vörös hadsereg átvette a régi cári katonai szervezkedés számos hibáját is, mindamellett pedig a csapatoknál még az ugynevezett „politikai komisszárius”-i rendszert is bevezették, ami lehetetlenné teszi, hogy a vezérkar valóban „vezérkar” lehessen és saját belátása szerint irányíthassa a hadsereget. A vezető tisztek állandóan a kommunista felügyelők megtorlásától való félelmükben cselekszenek...

Oroszországban a drágaság óriási. A mi pénzünket véve alapul egy kiló kenyér száz, egy pohár sör hatvan és egy kétfogásos gyenge ebéd háromszáz lejbe kerül.

A lakosság már európai polgári ruhában mutatkozik a nyilvánosság előtt. Az orosz életben újra polgárijogot nyert a kemény fehér gallér és a hölgyeket illetőleg elmúlt már a függönyökből készült toalettek, a házilag kötött gypjuharisnyák és a szőtesből csinált ruhák divatja. A hölgyek ma párisi divat szerint öltözködnék és selyemharisnyát viselnek ami miatt néhány évvel ezelőtt még halál, vagy száműzetés volt a büntetés.

A világ legridegebb diktatúrájának országát most új sovinszta-hullám kezdi előnteni. A szovjet lapok már az orosz hazavédelem szent kötelességéről írnak. Még csak az hiányzik, hogy ezek az újságok arról adjanak hírt, hogy az orosz kormány harangokat rendel az eddig zárva tartott templomok számára. (rt.)

REGÉNYALAKOK

Fiatalkok és úgy nevetnek minden butácska szóra és úgy csiszolják a terveket gyöngyház-szín csillogóra.

és kedvesük vízkék szemében keresik már az eget s írják vágyuk hevületében a szerelmes levelet

s a boldogságban úgy remélnek (szívük csupa lendület), ahogy mesterkézzel az élet most írja... írja regényüket...

Mael Ferenc.

— ARANYMŰVES KIÁLLÍTÁS. Szeptember 20-ig a velencei Palazzo Reale Napoleon-termében és a két mellette levő teremben aranyműves kiállítást és vásárt rendeznek. Külön teremben helyezték el az egyházi művészet körébe tartozó ötvösművészeti tárgyakat: kelyheket, feszületeket stb. A nem egyházi anyagot a legkülönbözőbb velencei patricius családoktól gyűjtötték össze. Azokat a híres festményeket is kiállították, amelyeken az ékszerek naturalista apróságokkal vannak megfestve. A kiállítás tiszteletére jellegzetes éjjeli ünnepséget rendeznek a Canale Grandon.

A VÉGZETES JÁTSZMA

Irta: P. THOMAS

(2.)

— Mary rendkívüli nő volt — mondta tárgyilagosan de kissé megindult. Sejtettem, hogy nem a szokásos módon fogja végezni, mint vagyona kamataiból élő, világtól elvonuló művész-nő...

— Mégis ez az eset túlságosan brutális és ami még bizonyosabb, ördögösen titokzatos. A maga mesterségébe vág, barátom ez egész eset. Terrible!

Dupont, a Kanadából ideszármazott hajdani francia szívesen vegyített beszédébe hazai szavakat. És a Pott-est azért is izgatta, mert a meggyilkolt is honfitársnője volt Mary Pottot egy párisi drámai színházban fedezte fel annak idején Salavin, a Metro Picture egyik stúdióvezetője. Ő hozta ki Hollywoodba az akkor még ismeretlen csillagot, ő faragott belőle világsztárt. És úgy szólván az ő orra elől halászta el nemrégiben Brice a kaucsuk-király.

— Az ügyet fenéig ki kell bányászni! — tette hozzá szakszerűen. — Nem kell sajnálni a költséget és fáradságot. Egyelőre itt van egy csekk előlegül

Negyszázmegyei összeget firkantott egy blokkra és átnyújtotta Tednek. A riportert közben heves küzdelmet vívott a gyász és a kétségbeesés a mesterségbeli igyekezettel. Hiszen igaz: gyönge volt Mary, de talán éppen azért. Eppen azért kell minden erejét latba vetnie, hogy a bosszuálló igazságszolgáltatásnak képességeivel segítségére legyen. Ugy mint a Wickers-ügyben, ahol az ő nyomozása juttatta villamos-székre az elvetemült Mathias Ordert.

Igen a Pott-est talán Tedet ütötte legkegyetlenebbül szíven ebben a cinikus és önző Babilonban, ahol csillagok szökkennek fel és zuhannak le nap-nap után az égboltozatról — és ekkor már senkisé meg néz utánuk. A M. P.-nek is már megvan az új sztárja: Sarah Bon, a hirtelenszöke démon, Big Curtius felfedezettje.

— Rendben van — vállalom az ügyet — jelentette ki Ted. — Szólhatok Armstrongnak?

— Természetesen...
Annak idején Armstronggal együtt bo-gozták ki a Wickers-ügyet. Még kabballának sem rossz, tehát ismét a legügyesebb losangelesi magádetektívvel szövetkezni.

Ted Barry zsebre vágta a csekket és sapkáját a fejébubájára csapva, cigaret-tával a szájában hagyta ott a Los Angeles Reporter palotáját. Felpattant hihetetlenül miniatűr sportkocsijára és el-indult megkeresni Armstrongot, aki bizonyára még legmélyebb álmát alusz-sza hoteljében.

II. FEJEZET Semmi nyom.

A gyilkosság színhelyét még rendőrkordon vette körül. A máskor oly elha-gyott tengerparti országúton csak úgy tarkállottak az autók. A büntény hírére az egész filmvilág felrettent vasárnapi álmából amelybe beleüvöltözött a véres szenzáció. Itt voltak a kollégák és kolleganők, akik még nem pihentek ki a szombatesti bál mámorát, itt volt személyesen a nagy Salavin, zilált ősz fűrt jeivel, a szokottnál is komorabb Brice, az alkalomhoz illően fekete redingot-jában, Joe Anderson, Mary Pott svéd partnere, aki maga is leglángolóbb tisz-telők közé tartozott Marynek, itt voltak a világlapok tudósítói az egész film-, reklám és szenzáció nagyüzem minden rendű és rangú tényezői, sőt még Sarah Bon is, a szalmaszökekehajú démon, aki szintén irigykedve szemlélte Hispano-jából ezt a nagy kavargást vetélytárs-nője halála körül Persze egész udvar vette körül őt az eljövendőt és Big Cur-tist, az új csillag menedzserét.

— Szegény Mary — sóhajtott szem-forgatva Sarah — tegnap még maga volt az élet és ma...

(Folytatása következik.)

Mátrai Béla vasárnapi riportja

Csendes félóra a ferencesek ősi klostromában

Rövid szavak a világ egyik legcsodálatosabb rend-jének multjáról, jelenéről és szervezetről

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Meglepeté-sem határtalan volt: homályos és évszázadok által hepe-hupásra koptatott fo-lyosón kopogtak lépteim, szűk és dohos cellákat vártam imazzámollyal és raj-tuk rózsafüzért és breviáriumot forga-tó asszont, égőszemű csontos barátokat. Ehelyett vidáman mosolygó arc fogad, keskeny, kanyargós folyosókon vezet-nek végig és belépek egy modernül fel-szerelt nyomodteremre, Feltűrt-ujju csuhás barátok etetik papírral a gépe-ket, szedik a címeiket és a sarokban — ó, csodák csodája — szedőgép mellett barátpap ül.

Csillag Umbria egén

Középkori, intelligens arcu, durva gyapjucsuhas férfi ül a Hírnök című ka-tolikus folyóirat kiadói hivatali helyisé-gében az újságíró előtt: Páter Boros Fortunát a helyi Szent Ferenc rend ház főnöke. A rendről, alapítójáról, szerve-zetéről magyaráz.

— Ezelőtt hatszáz és egynehány év-vel 1182-ben fia született Bernardone Péter posztókereskedőnek, aki középső Olaszország legszebb völgyének Umbriá-nak egyik festői városában, Assisiben lakott. A gyermek hamarosan megnő, de nincs kedve apja mesterségét foly-tatni, vitéz tettekről és hírnévről ál-modik. Vidám, pajkos fiú, ő a legtöbb tréfa és csínytevés kezdeményezője. Mi-kor már nagyobbacská volt szülőváro-sa és Perugia között kitört a viszály. Fel-csapott katonának Fogságba került, ké-sőbb kiszabadult, de vére nem hagyta sokáig nyugodni: a pápa és a német csá-szár között háborúság üt ki és Ferenc a pápa zászlaja alá áll.

Ki tehet többet: az Ur, vagy a szolgál?

Utközben azonban, mikor a harctérre siet, csoda történik vele, csoda, amely gyökeresen megváltoztatja életét és az-zá teszi amilyen néven az utókor is-

célja — mondja a páter — az alapítás idejében a lelki művelődésen kívül az egyház visszatérése volt az evangé-lium szelleméhez, amelytől eltávolod-tott, majd pedig a keleti népek megte-rítése. Ebben az időben indultak el a barátok a messzi Kinába, hogy ott lelki-pásztorokdást végezzenek a népek kö-zött, ezzel vetvén meg az alapját a ké-sőbbi és mai modern misszionárius moz-galomnak.

— A rendek célja azóta országoként az idők szelleméhez idomult, de a lelki-pásztorokdás mellett megtartotta ere-deti hivatását: az ugynevezett missziók megtartását. Ez a kettős célja voan Er-délyben is a Ferenc rendnek. Egy-egy ilyen misszió csodálatos lelki esemény a népek lelkében. Rendszerint minden 5—6-ik esztendőben a falu plebánosának kellő lelki előkészítés után száll ki a missziós pap a községbe, ahol lelki élet-re tanítja a népeket. Beszédet mond külön a férfiaknak, külön a nőknek, gyermekeknek.

A népmissziók

Ezek az ugynevezett népmissziók, amelyek nyolc napig tartanak, valósá-gos ünnepek a nép életében. A missziós pap kibékíti egymással a haragosokat és lelkileg teljesen újjáalakítja a lakos-ságot, amely bizony sokszor sirva bucsu-zik a barát paptól és sajnálja elmenete-lét. Ezeket a népmissziókat nagyon in-tenzíven folytatjuk. Van egy rendi ta-gunk aki fiatal kora ellenére eddig már 350 népmissziót tartott, napi 3 beszéd-del és külön elismerést kapott a pápa Öszentségétől.

— De nemcsak lelki, hanem szociális téren is működik rendünk. A háboru-előtti 300 elemi iskolában tanítottak ba-rátapok, ma azonban tevékenységünk csupán különféle segélyegyletek szerve-zésére szorítkozik plebánosaink által, akiknek száma Erdély területén 21.

SPECIÁLIS KÜLFÖLDI

csillár és lámpa-különlegességek

Az őszi szezon legjobb és legnagyobb választéka.

TOTELECTRIC ♦ CLUJ

Calea Regele Ferdinand 28/a. sz.

Főposta mellett. Telefon 13-35.

1939. típusu rádiók

is beérkeztek és megtekinthetők.

meri: Szent Ferencé. Látomása van. Szózatot hall: „Ki tehet több jót, az Ur-e, vagy a szolgál?” Az Ur feleli: Fe-renc.” Hát akkor miért hagyod el az Urat a szolgál kedvéért? — kérdezte az ismeretlen hang. Térj vissza, mert nem földi, hanem lelki fejedelem leszel.

Ettől a pillanattól kezdve Ferenc nem a régi Ferenc. Fényes ruháit leveti, a legnagyobb szegénységben él, hasonló gondolkodású társait maga köré gyűjti, szabályokat dolgoz ki számukra, a sze-génység szolgájának vallja magát, a nép kicsinyek és nagyok, nemesek és szegé-nyek tömege gyűl a zászlója alá, a pápa elismeri mozgalmának nagy jelentősé-gét, majd pedig 1226-ban csodálatos mó-don eltávozik az élők világából.

Vissza az evangéliumi szellemhez

— Szent Ferencnek és mozgalmának

Az első nyomdák

— A mi rendünk mindig igen ke-mény munkával foglalkozott. Ezért nem nagyon kell csodálkozni, amikor a nyom-dában látja őket, az első nyomdákat ebben az országrészben is mi alapítot-tuk és a legelső katolikus iskolát is mi emeltük. Saját nyomdánkban is jelenleg három lapot adunk ki

— Rendünk vezetője az ugynevezett generális, akit a világ összes tartomá-nyainak hat évenként összeülő gyűlése választ. Közte és a Pápa Öszentsége kö-zött az összekötő az ugynevezett Proc-urátor generális, aki után hat tanácsos következik. A szervezetünk további egy ségei a rendtartományok amelyeknek élén a rendtartományi főnök áll, ezután következik a tartományi őrs és négy ta-nácsos. A tartomány házakból áll, a na-

gyobb házaknak főnöke a guardian. Rendünk tagjai lehetnek fölszentelt pa-pok és segédtestvérek, akik a fizikai munkát végzik és akiket ünnepélyes fo-gadalom köti.

Mi a ferences szellem titka?

— Erdélyben 110 a páterek száma, 30 a papnövendékek és 16 a gimnázista je-löltek száma 104 segédtestvérünk van, Amerikában missziót végez Erdélyből 7, Argentínában 1, Kanadában 1. Az egész világon élő ferences szerzetesek száma pedig 23 ezer.

— Sokan kutatják magyarázatát a fe-rences szellem átütő erejének. A fele-lét világos: Mindennek titka az élet le-egyszerűsítésében áll. Ennek köszönhet-jük népszerűségünket és a nép és a fe-rences lélek szerencsés találkozása teszi melegeg templomainkat és gyóntatószé-keinket.

És valóban így volt. Délelőtt tíz órá, egyszer hétköznap volt amikor az új-ságíró a templomon keresztül az ima és lemondás házából eltávozott. Az oltár fölött, halványan pislogott az örökmé-cses és férfiakkal, nőekkel, öregekkel, fiatalokkal zsúfolva voltak a padsorok.

GUSTI PROFESSZOR

a Királyi Alapítványok ve-zérigatója, kidolgozta őszi munkatervét. — Gyökeresen megújította a társadalmi élet fájó sebeit: az irástu-datlanságot.

Dimitrie Gusti egyetemi tanár, volt közoktatásügyi miniszter értekezletre hívta össze azoknak a királyi csapatok-nak a főnökeit akik Románia csaknem minden vármegyéjében a közmunkála-tóknál dolgoznak. A miniszter átvizsgál-ta az összes beérkezett jelentéseket és összeállította az elvégzett munka mér-legét. Megállapították a még szükséges teendőket, a felesleges elemeket kikü-szöbölték és gondoskodás történt az ész-lelt hiányok pótlásáról. Ennek a mun-kának a végrehajtása után friss erővel folytatják az őszi idényre tervezett mun-kákat. Két napig tartottak a Királyi Alapítványoknál a tanácskozások, majd az elmondott véleményeket és fontosabb határozatokat nyilvánosságra hozták. Az igazgatóság munkája eredményes és értékes volt. Kiemelkedően eltávolította az alkalmatlan elemeket és megerősít-tette tisztségükben és további lelkes munkára ösztönözte azokat, akik lelki-ismeretesen teljesítették kötelességüket.

Gusti professzor nyitilteszi egyéniség, határozott és olyan, aki a dolgok mélyé-re lát. Mióta vezérigazgatója a „Királyi Alapítványok”-nak, értékes tapasztala-tokat gyűjtött. Sokoldalú tájékozottság-gal rendelkezik az ország társadalmi vi-szonyait illetőleg amelyeket hatalmas tanulmányban dolgoz fel. Gusti profesz-szor, hogy törekvéseinek teljességét biz-tosítsa, készen áll bármikor arra, hogy a munkatervet és az emberanyagot fe-lülvizsgálja és kiegészítse. A felülvizs-gálat nemcsak azt célozza, hogy megál-lapítsa az esetleges hiányosságokat, té-vedéseket, hanem azt is, hogy őszintén megismerje a társadalmi viszonyok miatt igényelt intézkedések eredmé-nyeit.

Hogy pedig a legőszintébb tükörképet kapja a romániai társadalom helyzetükről — mert a szociológia a népmozgal-mak tudománya, a társadalmi mozgal-mak lelkületeinek és szellemének meg-nyilatkozása — Gusti professzor nem sajnál semmit sem időt, sem fáradsá-got, sem a tanulást és ismeretgyűjtést.

A legutóbbi értekezleten az egyik leg fontosabb és a Királyi Alapítványokat legközelebből érdeklő kérdés uralkod-tott: az irástudatlanság súlyos és fájd-almas kérdése és ennek a nagyfontos-ságú kérdésnek radikális megoldása. Gusti professzort teljes dicséret illeti meg ennek a nagyfontosságú kérdésnek a felismeréséért. Románia társadalmi életének egyik legsúlyosabb sebé, jelen-leg az irástudatlanság és joggal lehet remélni, hogy Gusti vezérigazgató és a Királyi Alapítványok céltudatos intéz-kedéseivel társadalmi életünknek, ez az élető sebé is rövidesen begyógyul.

Nyomatott a MAYER könyvnyomda körforgóján.

BUN DE IMPRIMAT